

"MISSOURI" GRIAUNA KOMUNISTU UOSTUS

OKUPANTAS SMARKIU TEMPU NAIKINA LIETUVŲ MIŠKUS

Vietomis darbininkai dirba dieną ir naktį,
įsteigę mokyklas kirtimui spartinti

Jau anksčiau užsienio ir mūsų spaudoje paskelbtos žinios apie bolševikų vykdomą milžinišką Lietuvos miškų naikinimą patvirtinamos ir bolševikų spaudos (Tiesa, 1950.XII.13 d.). "Tiesoje" nurodoma, esą Lietuvos miškams kirsti imtasi naujos technikos: automašinų, kilnojamų elektros stočių, elektrinių piuklų ir pan. Eilėje vietų suruošti kursai miško kirtimo specialistams bei šoferiams paruošti. Daugejyje vietų šoferiai dirba dieną ir naktį 2 - 3 pamainomis. Miškuose įrengiamos specialios auto remonto dirbtuvės. Viskas daroma paskubinti miško kirtimo ir vežimo tempui.

Bolševikų spauda šia proga džiaugiasi, esą pakilęs darbo našumas. Šia proga nurodomos maskoliškos kirtikų pavardės, kurie elektriniais piuklais per parą vietoje 1.5 - 2 kub. metrų, supiauna po 6 - 7.

LIETUVIAI NESKUBA VEŽTI MIŠKŲ

Ta pati "Tiesa" nusiskundžia betgi, kad ne visose Lietuvos vietovėse sėkmingai vyksta miškų naikinimo darbas.

Daugelis ir veiklių kolchozų iki gruodžio mėnesio vidurio nepagamins ir neišvežs nė vieno kūbino metro.

Kitur buvę sudarytos miškų kirtimo brigados, bet dar iki šiol neišvykusios iš miškų.

GIRIOSE SKAMBA RUSIŠKI PIUKLAI

Garsiosios šimonių girios skambančios nuo elektrinių piuklų garsų, kur kirtimo planas jau dabar esąs perviršytas. Gruodžio 7 dienos rinkimų proga miško kirtimas dar buvęs paspartintas todėl, kad Stalinas sutikęs būti renkamas Vilniaus miesto tarybos nariu.

Gerai miško kirtėjai vadinami pirmūnais ir apdovanojami pasižymėjimo ženklais. Tačiau bolševikai nelabai pasitiki lietuviais komunistais, kurie iki šiol vadovavo miško kirtimo darbams. Taigi beveik visose apskrityse miškų pramonės ūkio direktoriais paskirti importuoti rusai.

SUKIRSTUS MEDŽIUS VEŽA RUSIJON

Sukirsta miško medžiaga apdirbta ar žalia, išgabenama į Rusijos gilumą.

1950.XII.19 d. "Tiesa" str. "Sparčiau vežkime miško medžiagą" toliau informuoja, kad "kiekvieną dieną išeina vis naujos kirtėjų brigados", viena kitą kviesdamos soclenktynių. Vien tikta Zastaučių apylinkėje pasiūsta 100 naujų kirtėjų.

Milžiniški miško medžiagos kiekiai betgi laukia transporto priemonių.

—ELTA

Vokiečiai siūnia plieną Švedijon

FRANKFURTAS, Vokietija. — Vakarų Vokietija ir švedija pasirašė naują prekybos sutartį. Praeitais metais vokiečiai pardavė švedams anglių už 37 milijonus dolerių. Šiais metais anglių eksportas bus žymiai didesnis.

Praeitais metais vokiečiai išvežė į švediją spausito plieno už 26 milijonus dolerių. Šiais metais bus išvežta plieno už 31 milijoną.

Švedai išvežė į Vokietiją žymiai daugiau celiuliozės ir kitų žaliavų.

Ministeris Moch nebijo komunistų

PARYŽIUS. — Krašto apsaugos ministeris Jules Moch pareiškė, kad prancūzų kariuomenėje komunistų įtaka ne tokia jau didelė. Užsienioje nepaprastai daug kalbama apie komunistus prancūzų kariuomenėje, bet jų įtaka ir skaičius ne tokie jau dideli.

Kariuomenėje yra tik 3 ar 4 pulkininkai leitenantai, priklausantys kompartijos. Nėra nė vieno generolo komunisto. Nė vienas komunistas neturi vadovaujamos vietos.

DiSalle bandys ap- režti pelną

WASHINGTON, D. C. — Vakar kairių tvarkytojas Michael DiSalle prasiarė, kad jis siūlys naujas priemones infliacijai sustabdyti.

Jam atrodo, kad bus daug geriau apręsti daromą pelno nuosimtį, negu kontroliuoti kainas. Šiandien šią mintį kartoją ir kiti ūkio patvarumo reikalus tvarką pareigūnai.

Pardavėjai turės teisę pridėti tiksliai numatytą nuosimtį pelnui.

Snyder pataria ne- keisti E bonų

WASHINGTON, D. C. — Finansų sekretorius John Snyder paruošė naują planą E paskolos laktams (bonams). Jis siūlo mokėti 2.9% savininkams, jei neišpirks savo bonų per 10 metų.

Krašte yra 50 milijonų gyventojų, kurie turi E bonų už 34 milijonus dolerių. Kas prieš 10 metų sumokėjo 75 dolerius už boną, šiandien už jį gali gauti 100 dolerių. Kas sutiks tą patį boną pralaukti dar 10 metų, tai tada už jį gaus 133.33 dolerius.

Atstovų rūmų komiteto pirmininkas Doughton pritaria sekretoriaus planui ir ruošia reikalingą įstatymo projektą.

—Sen. Lodge pataria verbuoti Azijos valstybių gyventojus užsienio legionan. Jam atrodo, kad galėtų sudaryti dviejų milijonų armiją, kuri galėtų vykusiai priešintis komunistams.

—Premjeras Attlee vakar pareiškė, kad britams teks racio- nuoti maistą ir kitus dalykus. Jei nori išleisti 13 milijonų krašto apsaugota, kiekvienam teks aukotis.

Generolui MacArthur sukako 71 metai amžiaus. Karo vadas sveikina garbės sargybą.

- BŪSIM JŪSŲ SAJUNGININKAI, - VAKAR PAREIŠKĖ R. PLEVEN

Pasakojama, kad Nevadoje amerikiečiai bando atomo artileriją ir raketas

WASHINGTON, D. C., saus. 30 d. — Prancūzija visuomet bus JAV sąjungininkė, — vakar Washingtono laikraštiniams pareiškė premjeras Rene Plevėn.

—Neleisime demokratinėms valstybėms priešams, esantiems užsienioje arba krašto viduje, pakenkti šių dviejų valstybių sąjungai. Mes galime nesutarti, pas mus gali būti skirtingos nuomonės, kai kuriais klausimais, bet tie skirtumai niekad nebus tokie dideli, kad išardyti mūsų vienybę.

APTARTA VAKARŲ EURO- POS APSAUGA

Premjeras Plevėn pareiškė, kad jis patenkintas pasitarimais su prezidentu Trumanu. Vakar jiedu kalbėjosi dėl Indokinijos ir Azijos reikalų, o šiandien jiedu aptarė Vakarų Europos apsaugas.

Plevėn tvirtina, kad pavyko susitarti pačiais svarbiausiais klausimais. Prancūzija priėjo įsitikinimo, kad demokratinė Vokietija yra reikalinga Vakarų Europos apsaugai.

Vakarų Vokietija galės apsiginkluoti, bet vokiečiai galės turėti vieną diviziją, jei kitos Atlanto Sąjungos valstybės turės penkias.

PRANCŪZIJA NAIKINS KO- MUNISTUS INDOKINIJOJ

Plevėn pareiškė, kad prancūzai yra pasiruošę tęsti kovas prieš komunistus Indokinijoje. Jie jau kovojo ketverius metus, jie kovos ir toliau.

Atrodo, kad JAV pasižadėjo teikti daugiau ginklų ir karo medžiagos prancūzų ir Indokinijos karo jėgoms apginkluoti.

Laikraštiniškai, klausydami premjero Plevėn kalbos, kelis kartus ją pertraukė plojimais.

Kinai ruošiasi kraš- tui išlaisvinti

NEW YORK, N. Y. — Kinijos vyriausybė ruošiasi krašto išlaisvinimui, — pareiškė kinų ambasadorius Wellington Koo. Formozos saloje kinai šiandien turi gerai apmokytą 650,000 karių.

Ambasadorius tvirtina, kad bent pusę jų gali būti pasiūta į Kiniją. Jis tvirtina, kad jau ruošiami planai. Koo pastebėjo, kad kinai bus iškelti, kai JAV atrodys, jog metas imtis šio darbo.

Gen. Chiang kelias atvejais pareiškė, kad kinai ruošiasi kovoms už pavergtą krašto išlaisvinimą.

Gavo 40 milijonų do- lerių užsakymą

DETROIT, Mich. — Fordas gavo 40 milijonų dolerių užsakymą motorams gaminti. Motorai reikalingi tankams ir kitiems karo pabūklams. Motorai bus gaminami buvusioje magnezijaus fabrikloje.

Antrojo Pasaulio Karo metu Lincoln dirbtuvėse Fordas pagamino 27,000 motorų Amerikos tankams.

Chicagoje Fordas rengiasi statyti motorus kariuomenės bombanešiams. Aviacijos vadovybė tariausi su Fordu ir kito- mis bendrovėmis dėl naujų užsakymų.

—Respublikonas Johnson siūlo sudaryti Amerikos užsienio legioną. Jis apskaičiuoja, kad būtų galima sudaryti milijono vyrų armiją. Jon galėtų stoti iš Rytų Europos pabėgę vyrai. Sudarius legioną, nereikėtų šaukti tarnybon 18 metų vyrų.

Vėliausios Žinios

—Prancūzijos premjero Rene Plevėn pareiškimai rodo, kad pasitarimai su prezidentu Trumanu buvo labai naudingi. Prancūzų premjeras keliais atvejais pabrėžė, jog pavyko susitarti visais svarbiausiais klausimais. Jis aiškiai pasakė, kad komunistams nepavyks pakenkti geriams Prancūzijos ir JAV santykiams.

—Salčio banga šiandien susilpnės, bet spėjimai dar nežino, kada pasibaigs. Paskutinėmis dienomis įvairiose krašto vietose kilo gaisrų, kuriuose žuvo didokas žmonių skaičius. Salčio metu perkarštai kurenamos krosnys.

—Long Rock, Wis., miestelyje termometras nukrito iki 53 laipsnių. Tvirtinama, kad tai buvo pati šalčiausia vieta visoje šiaurės Amerikoje. Pranešimai iš Aliaskos sako, kad ten yra daug šilčiau, negu Chicagos srityje.

—Rytų Vokietijos premjeras Gottwald vėl reikalauja pradėti pasitarimus Vokietijai suvienyti. Jis sako, kad Vokietijoje praeitą pilietinis karas, jei Vokietija nebus sujungta. Jis grąsina Vakarų Vokietijos premjerui Adenaueriui.

—Otto Gottwald siūlė sumažinti Rytų Vokietijos policijos skaičių, jei Vakarų Vokietija taip pat sutiksianti sumažinti savo policiją. Vakarų vokiečiai juokiasi iš tokio pasiūlymo. Vakarų Vokietijoje yra žymiai daugiau gyventojų, bet joje nėra 200,000 policininkų. Apie kitokias karo jėgas ir kalbos negali būti.

—Sovietų atstovas pasiūlė Jungtinių Tautų politiniam komitetui pakeisti JAV rezoliuciją. Rusai nori neleisti komitetui pasmerkti komunistinės Kinijos. Šis sovietų pasiūlymas buvo nelauktas. Kalbėtojų sąrašas jau buvo sudarytas ir baigtas. Dauguma atstovų pasisakė dėl JAV rezoliucijos, o dabar rusai siūlo naujas pataisas.

—Krašto apsaugos departamentas nenori šaukti karo tarnybon vyresnio amžiaus vyrų. —Amerikos cigarų bendrovės kelia savo gaminių kainas.

—Vakar vakare buvo baigtos visos kalbos, politiniame komitete pradėti balsavimai. Jugoslavijos atstovas pareiškė, kad jis nebus už JAV rezoliuciją. Didžioji Britanija ir Prancūzija balsavo už JAV.

—Politinis komitetas turėjo dvi rezoliucijas: JAV ir arabų valstybių.

Rusai juokiasi iš Stalino sūnaus

BERLYNAS. — Rusijos gyventojai šiandien juokiasi iš nepaprastai greitai iškilusio generolo Vasily Stalino.

Sovietų spauda mažai tekalbėjo apie jauną sovietų aviacijos generolą, bet "Voice of America" šiomis dienomis rusams pranešė gana daug įdomių žinių apie diktatoriaus sūnų.

Vasily Stalin, vos sulaukęs 22 metų amžiaus, jau buvo sovietų aviacijos pulkininkas, o 29 metus eidamas gavo aviacijos generolo laipsnį. Jis iškilo tiksliai todėl, kad yra diktatoriaus sūnus. Mokytojai, nenorėję duoti geresnių laipsnių nesimokinančiam berniukui, buvo pasiūti prievartos darbo stovyklas.

SEOUL FRONTE KINAI LABAI ATKAKLIAI PRIEŠINASI

Amerikiečiai, turkai ir korėjiečiai
vykusiai naikina priešą

TOKIO, Japonija, saus. 30 d. —Amerikos karo laivai šiandien labai vykusiai apšaudė Rytų Korėjos pakraščius uostus, sako oficialus karo vadovybės pranešimas. Labiausiai nukentėjo Kongsong uostas, esąs 30 mylių šiaurėje nuo 38-tos lygiagre- tės.

Pradžioje ši uostą geroai apšaudė kreiseriai, o vėliau priar- tėjo galingasis "Missouri" ir paleido sunkiuosius šovinius. Amerikos karo vadovybė paty- rė, kad uosto srityje buvo di- dokas komunistų karių skai- čius. Iš Kongsong uosto kareiviai buvo siunčiami į Rytų Korėjos pakraščius frontus.

Galingieji bombanešiai smar- kiai apšaudė Kojinni miestą, esantį kelių mylių atstume nuo Kongsong uosto. Pasirodo, kad ir ten būta didokas priešų karių skaičius.

8-tos armijos karo vadovybė paskelbė, kad ejo susirėmimai 50 mylių ruože. Kinai atkakliai priešinosi Seoul ruože, bet ir ten Jungtinių Tautų kariams pavy- ko pasistūmėti pirmyn kelias mylias. Vietomis laimėjimas mažas, jis vos pasiekia pusant- ros mylios, bet visur naikina- mos priešų pozicijos.

Turkų dalinys šiandien išvalė priešą iš kelių gana svarbių po- zicijų. Turkai pasistūmė pir- myn net 5 mylias. Tai yra di- džiausias šios dienos laimėji- mas.

Praeitą naktį labai vykusiai kovojo graikai. Kinų artilerija visą naktį apšaudė graikų lai- komas pozicijas. Bet kada prie- šas bandė užimti graikų laikytus apkasus, ten kinus pasitikdavo graikų durtuvai. Graikams pa- gelbėdavo šviesos šoviniai. Jie tvirtina, kad jiems pavyko iš- naikinti gana daug kinų. Graikų karininkai sako, kad kiekviena paleista kulkla pataikydavo kinui.

Amerikiečiams teko kovoti Suwon miesto šiaurėje. Komu- nistai kelis kartus bandė iš- mušti amerikiečius iš naujai už- imtų pozicijų, bet buvo sumu- šti ir priversti trauktis. Daugu- mas kinų nespėjo pasitraukti. Suwon srityje amerikiečiai rado nužudytus kelis Pietų Korėjos civilius. Komunistai, besitrauk- dami į šiaurę, rišo rankas poli- tiniams kaliniams ir šaudė.

Kumyangiang srityje priešas bandė priartėti prie JAV pozi- cijų, bet vėliau turėjo trauktis. Amerikos aviacija puolė priešą Seoul priemiesčiuose ir keliose Rytų Korėjos vietose.

KOMUNISTŲ ATSTOVAI STENGIASI UŽVILKINTI KINŲ PASMERKIMĄ

Didelė valstybių dauguma remia Amerikos
pasiūlymą ir pasmerks komunistus

LAKE SUCCESS, N. Y. — Šiandien komunistų pavergtos Lenkijos atstovas politiniam komitetui pasakė nepaprastai ilgą kalbą.

Susidarė įspūdis, kad jis są- moningai nori užvilinti visą reikalą ir atidėti Austin rezol- lucijos priėmimą. Lenkas ke- liais atvejais kartojė tas pačias mintis.

Sovietų Sąjungas atstovas taip pat nori kalbėti. Tvirtina- ma, kad ir jo kalba bus nepa- prastai ilgą.

KOMUNISTINĖ KINIJA BUS PASMERKTA

Komunistai gali užvilinti vi- są reikalą, bet šiandien beveik niekas neabejoja, jog komunistinė Kinija bus pasmerkta.

Didelė valstybių dauguma pa- sisakė už JAV valstybių pasiū- lytą rezoliuciją. Indijos atsto- vas Rau reikalavo tartis su Pei- pingu, bet visiems aišku, kad JAV nevažiuos į komunistų pa- siūlytą 7 valstybių konferenci- ją.

Be to, JAV rezoliucija gero- kai modifikuota. Sankcijų rei- kalas atidėtas tolimesniems po- sėdžiams.

AMERIKA PRAŠO KONSTA- TUOTI FAKTĄ

Olandijos atstovas Daniel Bal- luseck, dar kartą perskaitęs JAV rezoliuciją, pareiškė, kad ji nieko nesmerkia.

Paskutinė rezoliucijos redak- cija tiksliai konstatuoja faktą. Niekam ne paslaptis, kad Pei- pingo vyriausybės karo jėgos įsiveržė į Korėją. Niekas nedrįs

paneigti, kad Kinijos komunis- tai yra agresoriai.

Jam atrodo, kad tarptautinės organizacijos nariai, priimdami JAV rezoliuciją, tiksliai konsta- tuoja įvykusį faktą.

Lamington ugnikal- nis tebesiaučia

SYDNEY, Australija. — Pra- eitą savaitę prasiveržęs Naujos Ginėjos Lamington ugnikalnis tebesiaučia.

Iš kraterio garai veržiasi to- kių smarkumu, kad jie iškyla 10,000 pėdų aukštumon.

Ugnikalnis jau atėmė gyvybę 4,000 papuolusių ir 35 europie- čiams, gyvenusiems Lamington pašlaitėse. Vakar girdėjosi 3 nauji eenrgijos prasiveržimai.

Nevadoje tęsiasi sproginėjimai

WASHINGTON, D. C. — Ne- vadoje gana dažnai sproginėja atomo medžiagos.

Nieko tikslaus nežinia, nepa- skelbtas joks oficialus praneši- mas, bet manoma, kad ameri- kiečiai jau bando atominis ar- tilerijos šovinius. Kiti tvirtina, kad Las Vegas laukuose gali būti sprogdinamas vandenilio atomas. Tretieji mano, kad jau pagaminta maža atomo bomba, kuri gali būti nešama mažais lėktuvais.

Tai yra tik spėliojimai, nes bandymo laukuose yra tikrai specialistai ir kariai.

KAPINIŲ DIREKCIJA TURI ĮRANKĮ TVARKOS ARDYTOJAMS SUVALDYTI

Svarbi rezoliucija priimta 147 balsais,
priešinosi tik 78 savininkai

Savininkai susirūpino kapinių reikalais

Paskutiniiais metais Chicago Lietuvių Tautinių Kapinių skylių savininkai matė netvarką visuotiniuose susirinkimuose ir parngimuose. Nesklaidžiai šioje darbas ir sudarytos komisijos. Kai kurie direktoriai nariai matė blogumo šaknis, bet jie neturėjo įrankio joms šalinti. Skylių savininkų grupė aptarė reikalą ir ryžosi siūlyti priemones.

Kazys Liutkus, senas skylio savininkas ir ilgametis visuomenės veikėjas; Kazys Čepukas, dešimtmečius vadovavęs SLA veiklai; Juozas Žukauskas, kovotojas prieš caro jungą ir Chicago socialistų kuopos sekretorius; E. Drangelis, J. Jakubauskas ir J. Zakarauskas, paruošė rezoliuciją.

Patvirtinus raportus, pirmininkas Tamkevičius pakvietė M. Gudelių perskaityti rezoliuciją. Skaitant ją, baubliai jau pradėjo dejuoti, o vėliau visa jų eilė norėjo pasisakyti. Žodį gavo Stoškus.

—Kuriam galui čia dabar skaldyti lietuvių, — pradėjo Stoškus. — Kada Tautinės Kapinės buvo organizuojamos, tai turėta galvoje svarbiausias priežastis — Rymas, visi kiti bendrai dirbo... Kodėl jau čia dabar kalbėti apie Maskvos agentus... Juk bus sunku įrodyti toks dalykas... Kodėl neveikti taip, kaip anksčiau buvo veikiama?...

Pivaronas pataikė į skaudžią vietą

Stoškus gana ilgai kalbėjo, kol savininkams nusibodo jo nesąmonės ir pastangos vilkti įvilkį ir avies kailį. Visi pažįsta nekalbus avinėlį, kalbančius apie bendrą darbą, bet tą darbą ardančius.

Petrus Pivaronas, specialiai iš Pittsburgho atvažiavęs į visuotiną susirinkimą, pasiklausė Stoškaus ir tarė:

—Teisybė, kad Tautinės Kapinės buvo suorganizuotos todėl, kad dėl dalis lietuvių negalėjo pakęsti primetamos sve-

timos valios. Amerikos lietuviai negalėjo pakęsti fanatizmo, ėjusio iš Romos ir norėjusio viską diktuoti. Lietuviai, sekdami visą kultūringas tautas, panorę patys savo reikalus tvarkyti, ir įsteigė savas kapines. Lietuviai, priešindamiesi Romos pagaidavimams, priešinosi fanatizmui.

—Bet šiandien esame pastatyti prieš tokį patį dalyką — fanatizmą, einantį iš Maskvos. Šiandien Maskvos šalininkai nori lietuviams primesti savo valią ir nori mums diktuoti, ką mes turime daryti ir kaip tai turime daryti. Mes šiandien ir vėl priešinamės fanatizmui, kuris yra labai netolerantiškas. Mes norime rasti būdą, kuris sudraus fanatikus, norinčius bauriomis, nekultūringomis priemonėmis primesti savo valią. Man atrodo, kad mums reikėtų priimti pasiūlytoji rezoliucija.

—Be to, turime turėti galvoje, kad ši rezoliucija atitinka krašto gyventojų dvasią. Kongresas pravedė įstatymą, kuris liepia apsisvalyti nuo tvarką ardančių svetimos valstybės agentų. Mes negalime leisti, kad geras Tautinių Kapinių vardas būtų suterštas.

Visi atidžiai klausė seno lietuvių veikėjo. Jo kalba buvo sprendžiama. Šiuo reikalu pasisakė dar keli savininkai, kalbėjo ir baublių atstovai, bet greitai nutarta baigti debatus. Pirmininkas atsiklausė „susirinkusiųjų. Didelė savininkų dauguma nenorėjo ilgiau klausyti baublių.

Pirmininkas paskelbė, kad rezoliucija bus balsuojama, o balsų skaičiuotojams liepė pasiruošti. Paprašius pakelti rankas, kas pritaria rezoliucijai, ir laikyti, kol balsai bus suskačiuoti, padarė tikras miškas. Balsavimo rezultatai buvo tokie:

Už rezoliuciją 147 balsai.
Prieš pasisakė 78.

Rezoliucijos tekstas

Štai visuotinio susirinkimo priimtos rezoliucijos tekstas:

LOTŲ SAVININKŲ REZOLUCIJA

Pastaruoju metu valdžios pareigūnai, vykdydami JAV kongreso priimtą įstatymą, kreipia dėmesį į organizacijas, kuriose yra svetimos valstybės agentų komunistų arba jų bendradarbių. Komunistų užvaldytos organizacijos įtaukiamos į neįstatymų organizacijų sąrašus.

Kad apsaugojus Lietuvius Tautines Kapines nuo tokio negarbingo sąrašo, lotų savininkai, 1951 m. sausio 28 dieną susirinkę į metinį susirinkimą Lietuvių Auditorijoje, 3133 South Halsted Street, Chicago, Illinois, nutaria:

1. kad Chicago Lietuvių Tautinių Kapinių direktoriai — trys taisy, dabar esantys arba ateityje renkamy komisijų nariai savo noru turi pasirašyti pareiškimą, kuriame būtų aiškiai pasakyta, kad jie yra ištikimi šio krašto (JAV) piliečiai ir nieko bendro neturi su svetimos valstybės agentais komunistais arba jų bendradarbiais;

2. kad atsakiusieji pasirašyti tokį pareiškimą arba apginti pasirašiusieji turi būti pašalinti iš Chicago Lietuvių Tautinių Kapinių vadovybės ir atleisti nuo bet kokių komisijų pareigų.

Chicago, 1951 m. sausio 28 d.

NAUJIENOS SKAITO VISI
ROVIO ŽMONES DARB
VINKAI, BIZNIERIAI, PRO
FESIONALAI, DVASININKAI
VALSTYBININKAI, MOKSLI
VINKAI JIE ŽINO, KAD NAU
JENOS PADUODA TEISIA
JASIAE ŽINIAS IR GE
KIAUSIUS RASTOS.

Roselandas

Demokratų klubas paukukojo
100 dolerių

9 apylinkės (wardo) Lietuvių Demokratų Klubu metinis susirinkimas įvyko sausio 16 dieną Visų Šventų parapijos salėje, 10806 So. Wabash Ave.

Klubo pirmininkas, atidarydamas susirinkimą, pasveikino susirinkusiuosius naujų metų proga, palinkėjo geros sveikatos ir laimės visiems klubo nariams. Priminė, kad susirinkimas būsimas ilgas ir kvietė po susirinkimo pasilikti užkandžių su alumi ir soda.

Senasis klubo pirmininkas St. Dambro, kuris tvarkė klubo reikalus daugiau kaip 10 metų, iš savo pareigų atsiskė. Tačiau nariai nepamiršo jo paleisti iš pirmininko vietos. Pagaliau jam suteiktas garbės pirmininko titulas. Į 1951 metų klubo valdybą išrinkta: garbės pirmininkas S. Dambro, pirm. adv. A. A. Slakis (naujas), vicepirm. Aleksas Ambertas (naujas), vicepirm. J. Pivarūnas, nut. rašt. Kostas Steponkus (naujas), fin. rašt. B. Liutkevičius (naujas), izd. Juozapas Brankis (naujas), izd. globėjai M. Barniškiene ir A. Laurutanas, maršalka J. Labzenas, korespondentai Bob. Barniškis ir V. Šimkus. Į klubą įsirašė 5 nauji nariai.

Raštininkas perskaitė praėjusio posėdžio protokolą, kuris ir priimtas be pataisų.

Šiandien klubas turi 439 narius. 1950 metais į klubą įsirašė 37 nariai, o 4 mirė (3 vyrai ir 1 moteris). Mirusiems nupirkti 3 vainikai ir užpirkto dvejios mišios (viso už 20 dol.).

—Skaityti 5 laiškus ir padėkos iš mirusiųjų šeimų, taip pat pakvietimas į Utenos Apkrištės Draugisko Klubu vakarą ir kai kurie valdiniai raštai čarterniui registruoti (jis registruojamas kas metai) ir kiti. Plačiai buvo aptartas Amerikos Lietuvių Tarybos Chicago skyriaus laiškas, kviečias dalyvauti Lietuvos nepriklausomybės sukaktuvių minėjime. Vietoje buvo paskirta \$100 iš klubo (Pernai klubas aukėjo 275 dol. Lietuvos reikalams). Klubas remia ir kitas draugijas bei politikus klubus. Klubas nepamiršta savo brolių ir sesių, Lietuvoje nešančių Stalino vergijos jungą, vėžimų ir Sibiro taigas ir kankinamų bei žudomų.

Klubo knygų patikrinimas rodo, jog klubas stovi gerai ir yra tinkamai tvarkomas. Klubas 1950 m. surengė 1 pikniką-gegužinę ir 2 vakarus. Iš jų parengimų pelno liko 42 dol. Klubas turėjo 12 mėnesinių susirinkimų per metus ir vieną masinį politinį mitingą, kuris labai nusišė ir iš klubo mepareikalavo jokių išlaidų. O kiti mėnesiniai susirinkimai atėjo po \$7.15; už svetainę \$3.00, už barą ir sodę \$8.50, už spaudą ir atvirukus \$5.65. Metinis mokestis \$150.20. Klubas turi dabar turto gyvulų \$771.41.

Raportas buvo priimtas su dideliu pagyrimu už atliktus gerus klubo nauda darbus. Draugiškai pasilinksminę, susirinkimas išsiskirstė maloniai nusiteikęs.

—Pilietis.

Palaidota K. Stirbienė

Roselandas. — Sausio 27 d. Kazimiera Stirbienė, 72 E. 102 Pl., buvo gražiai palaidota Lietuvių Tautinėse Kapinėse.

1. val. po pietų prisirinko pilna laidotuvių direktoriaus Lachavičiaus (Lachawicz) koplyčia, 10756 So. Michigan Ave., gimininių ir dragų; kai kurie palėdovų netilpo į koplyčią — turėjo pasilikti lauke.

Koplyčioje V. B. Ambrose pasakė gražią kalbą apie velionės gyvenimą, o ponis Agota Kenstavičienė padainavo porą dainų, laidotuviams pritaikintų lietuvių ir anglų kalbomis. Po laidotuvių apeigų arti šimto automobilių palydėjo velionę į amžino poilsio vietą. Kapinėse laidotuvių direktorius L. Bukaus-

kas, atkalbėjęs poterius už velionies vėlę ir padėkojęs giminėms ir palydovams už gėlių ir mišių aukojimą, už gausų atsilankymą, Chicago Lietuvių Draugijos grabnešiams už gražų patarnavimą laidotuviams, tuo ir baigė laidotuvių apeigas.

Velionė K. Stirbienė buvo laisvų pažiūrų moteris, ilgame „Naujienu“ skaitytoja ir Chicago Lietuvių Draugijos narė. Laidotuves gražiai sutvarkė ir patarnavo laidotuvių direktorius Leonardas Bukauskas.

Senas Petras

Koncertas - vakaras

Norėdami supažindinti mūsų apylinkę su lietuvių liaudies dainų grožiu, SLA 125 kuopa ir tremtiniai š. m. vasario mėn. 3 d. 7 val. (šeštadienį) Veterans Field House salėje, Melrose Park, Ill., 16th Ave. ir Hirsh Street, rengia didelį dainų ir šokių koncertą - vakarą.

Programa atliks „Dainavos“ ansamblis, vadovaujamas muz. P. Sodeikos. Po programos bus smagus šokiai, griežiant puikiam orkestrui.

Mielieji broliai ir sesės! „Dainavos“ ansamblis tikrai parodys, koks yra mūsų liaudies dainų grožis. Dėl to ateikite patys ir atsiveskite savo draugus svetimtaučius, kad ir jie galėtų pamatyti mūsų liaudies dainų meniskumą. Tokių gerų progų pasitaiko nedaug. Koncerto Rengimo Komisija maloniai kviečia visus atsilankyti, ypatingai Amerikos lietuvių jaunimą. Visi turėsite progos išgirsti „Dainavos“ ansamblio dainų ir smagių pasisokti. Veiks turtingas bufetas, bus skanių užkandžių. Įėjimas 1 doleris su takais.

Koncerto Rengimo Komisija

Radijo vakaruškų vakaras

Sausio 28 d. Sokolų svetainėje, 2337 S. Kedzie Ave., Sophie Barcus suruošė savo radijo vakaruškų vakarą - koncertą, į kurį atsilankė pilna salė publikos.

Svečius sveikino ir programos dalyvius pristatė vad. „Tačkūnų“ radijo vakaruškų šeima: K. Vešota, F. Yurgil, E. Kegevičiūtė ir J. Putrimas.

Koncertinę dalį muzikaliai labai gražiai atliko „Birutės“ choras, vedamas muz. J. Byanskio, sudainuodamas keletą liaudies dainų ir arijas iš operų „Perly žvejotojų“ ir „Čigonų“. Solistai buvo Antanina Dambauskaitė ir Antanas Peškys, kuriuodu, be to, padainavo ir dueta iš „Grafo Liuksemburgo“. Visiems užtikrintai akompanavo J. Byanskas.

Antrojeje programos dalyje publika gavo pamatyti įvairių tautų liaudies šokių, kuriuos atliko skoti, norvegų, amerikiečių ir meksikiečių atstovai. Programą baigė gerą patyrimą ir rutiną turinti „Ateities“ šokėjų grupė keliais lietuvių liaudies šokiais.

Koncerto proga buvo pagerbta WGES lietuviškųjų radijo valandėlių vedėja Sophie Barcus, kuri tas programas veda jau 18 metų. Už jos pasidarbavimą tose programose lietuvių reikalams ir prisidėjimą pernai metais ruošiant SLA savaitę Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Vykdomosios Tarybos vardu Nora Gugienė įteikė S. Barcus atitinkamą dovaną ir už visą tai išreiškė padėką, palinkėdama jai ir toliau ilgiausią metų ir laimingai darbuotis lietuvių gyvenime. S. Barcus ir pati priklauso SLA 308 kuopai.

Programai pasibaigus, šokių metų geriausiai pašokusioms valsų ir polkų poroms buvo įteiktos dovanos.

S.

REMKITE TUOS, KURI GARSINASI
„NAUJIESE“

Iš Joniškėčių Labdaros ir Kultūros Klubo

Klubo metinis susirinkimas įvyko 1951 m. sausio m. 7 d. Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave.

Atidarius susirinkimą ir perskačius gruodžio mėnesio nutarimus, pirmininkas pakvietė užimti vietas naujai išrinktą valdybą, būtent: pirmininką Joną Jankų, pirmininko pavaduotoją P. Vengeliauską, rekordų raštininką K. Kazlauską, kasos globėją A. Joniką. Nutarimų ir finansų raštininkai bei maršalka liko senieji.

Naujasis pirmininkas paprašė Revizijos komisiją padaryti pranešimą. Raštišką pranešimą padarė ponis A. Burbiene ir paaiškino, kad, išmokėjus išlaidas, pereinantis metais klubui liko pelno 500 dolerių su viršum.

1951 metais nutarta surengti 3 piknikus (gegužines) ir 2 parengimus. Tam tikslui išrinkta metinė biznio komisija iš 5 asmenų, būtent: Mrs. McNamee, Marta Masulis, K. Kazlauskas, Denis ir St. Lukas.

Komisija, telefonu susisiekiusi su sodų savininkais, išnuomojo sodus: piknikui — 1951 m. birželio 3 d. ir spalio 14 d. iš J. Liepos, o piknikui — 1951 m. rugpjūčio 30 d. iš Dan Shmito.

Pavasarinis parengimas įvyks Vengeliausko svetainėje vasario 25 d.

Dėl metinio parengimo veiklos pus pranešta vėliau.

Sėkmingai baigus 1950 metus ir susirinkimą, komisijos narės pasisakė turį atsivežusios skanių užkandžių. Nutarta pasilinksinti. Po poros valandų „Šurum burum“, gerai nusiteikę išsiskirstė kas sau.

Korespondentas A. Masulis

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ PRANEŠIMAI

RACINE, Wis. — Šiais metais susidedas iš vietinių Racine lietuvių draugijų Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius ruošia vasario 16 d. minėjimą — Lietuvos Nepriklausomybės Akto paskelbimo 33 m. sukakties paminėjimą. Minėjimas įvyks vasario 11 d., 2 val. po pietų, Sokol Hall, 1625 Racine St. Platėsi pranešimai seks vėliau.

—M. K.

SLA 134-tos moterų kuopos susirinkimas bus vasario 1 dieną Hollywood Annex, 2421 W. 43rd gatvė. Pradžioje 7:30 val. vak. Visos narės kviečiamos atsilankyti, užsimokėti mokesčius ir išgirsti svarbiausius metinius raportus.

—K. Katkevičienė.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėles ir Vainikų Rinkale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsiskirti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
Portsmouth 7-9020.

URBA
Gėles Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles, Telegramų ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7-7308

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

Pirkite iš Lietuviškos Paminklų Dirbtuvės
Dabar yra tinkamas laikas užsisakyti gražų paminklą arba koplyčią (Mausoleum) ant savo mylimo asmens kapo tiesiai iš mūsų paminklų dirbtuvės.

BITTIN IR KAMENSKY ekspertų darbas yra paremtas 45 metų patyrimu. Mūsų paminklų dirbtuvė yra atdara visuomenei.

PAMINKLUS PRISTATOME I VISAS KAPINES ARTI AR TOLI

Bittin and Kamensky Monument Works

3938 W. 111th Street — Tel.: BEverly 8-0005

A. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142

1410 South 50th Avenue

TELEFONAS TOWN HALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE Miesto DALYSE

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sunkite
MAŽEIK & EVANS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
PProspect 6-0099 Parking Facilities.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasdami koplyčią arčiau jūsų namų

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Visi Tel. YARDS 7-1741-1742
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0727
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto. W.G.E.S. 1390 k.

NARIAI
Chicago
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENĄ
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE Miesto
DALYSE

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 7-8781
LACHAWICZ IR SUNS
TEL: VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone FULLMAN 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 7-4966

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET TEL: SEELEY 3-5711

ALFRED VASAITIS
1446 SO. 50th AVE. CICCERO, ILL. Tel. OLYMPIC 2-1063

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YARDS 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET Telephone YARDS 7-1911

KAZIMIERAS KAMINSKAS
Gyv. 4101 S. Maplewood Ave.
Tel. FRontier 6-3395

Mirė 1951 m. sausio 30 d. 3:00 val. ryto, sulaukęs 53 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Ill. Paliko nuliūdę: žmona Domicele, pagal tėvus Rapsytę; sūnus Vytautas; dukterė Mirga; sesuo Amelia Pudzienienė ir jos šeima: brolis Juozas ir šeima; brolis dukterė Elvira Kaminskaitė; pusbroliai: Matušas, Juozas ir Antanas Kaminskai ir jų šeimos, Petro Buciūno šeima, Jonas Buciūnas ir jo šeima ir Juozas Stalioonis ir jo šeima; krikšto dukterė Stanislava Tamašauskaitė; 3 svogerai: Ipolitas, Antanas ir Juozas Repšiai; pusėsisė vaikai: Boinaurakis; svogerka Vincenta Udrienė ir jos šeima ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė prie SLA 238 kp., Lietuvių Keistūčio Pašalp. Kl. ir Darius-Girėno American Legion Post No. 271.

Kūnas bus pašarvotas trečiadienį, 6 val. vakare, koplyčioje 3734 Archer Avenue.

Laidotuvės įvyks šeštadienį, vasario 3 dieną, 8:30 val. ryto iš koplyčios ir Nekalto Prasi-dėjimo Pan. Sv. parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus mūlydėtas ir Sv. Kazimiero kapines. Militarines apeigas atliks Darius-Girėno American Legion Post No. 271.

Visi a. a. Kazimiero Kaminsko giminės, draugai ir pažįstami nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose, ir suteikti jam pakutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę liėka: žmona, Sūnus, Dukterė, Sesuo, Brolis Brolis Dukterė, Pusbroliai, Krikšto Dukterė, Svogerai, Pusseserės vaikai, Svogerka ir Giminės.

Leid. Direkt. Lachawicz ir Sūnus, Tel. VIRGINIA 7-6672.

GYVIEJI LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINKLAI

(Vasario 16 d. proga parinkime jiems aukų)

Nuo neatmenamų laikų lietuvis kovojo dėl savo valstybės ir tautos laisvės. Nenuostabu tai, kad 1918 m. vasario 16 d., Lietuvos Tarybai paskelbus atkūriant Lietuvą nepriklausomą ir demokratine valstybę, su sostine Vilniumi, Lietuvos vyrai nelaukdami, didvyriškai metėsi į kovą ir laimėjo. Reikia nepamiršti, jog reikėjo kovoti su gausiais priešais: Čingis Chano ainiais—bolševikais, lenkais ir vokiečiais—hermontininkais.

Beveik beginklė tauta laimėjo karą. Silpnai ginkluotas lietuvis metėsi į mūšį apsišarvavęs gilia meile savam kraštui: žydintiems žaliems laukams, pilialiams, upėms, ežerams, girioms, kalbų motinai—lietuvių k., garbingai Lietuvos praeities istorijai. Tauta per didelį ryžtą ir kančias, per kraują ir pasišventimą atgavo 1795 m. galutinai prarastąją laisvę. Skačiai byloja, jog vien tik kariškių, nuo žaidimų ir epidemijų, mirė 2,611 vyrų. Sužeistų—1,153 kariai. Iš to skaičiaus visam amžiumi liko invalidais 155 vyrai. Karui pasibaigus, šie vyrai, kurie savo noru ėjo ginti tėvų šalies laisvę ir garbę, kurie aukoję savo gyvybę, kad tik geografiškai auksu spindėtų Lietuvos valstybės vardas, kad lietuvis būtų savo krašte savo likimo viešpats. Iš to 155 karo invalidų skaičiaus šiandien beliko gyvų vos keliolika tautos veteranų.

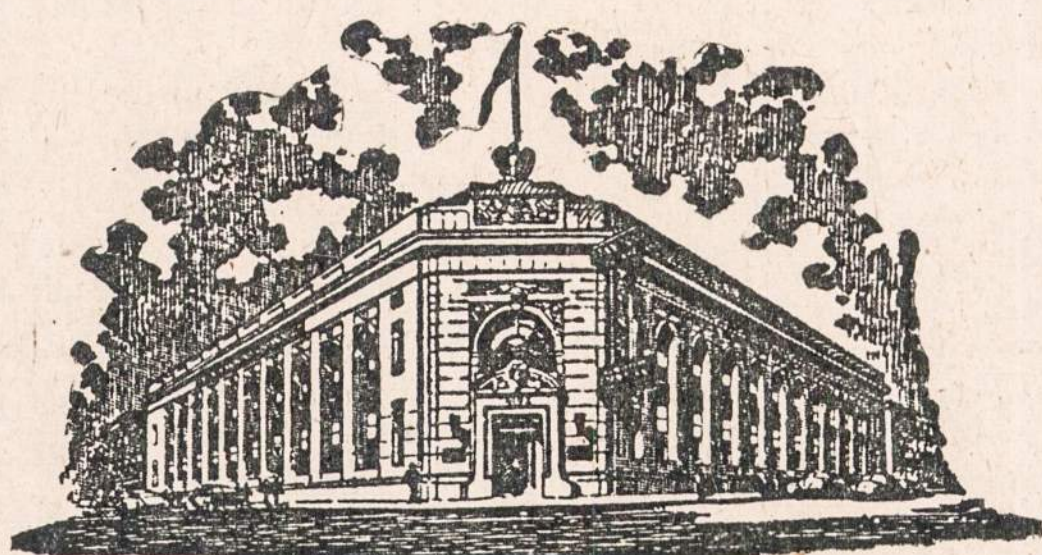
Po 22-jų laimingų nepriklausomo gyvenimo metų vėl apėmė laisvos Lietuvos dangus. 1940 m. vasaros žydėjimo metu užplūdo Lietuvą Čingis Chano ainiai—bolševikai. Jie savo purvinais nagais užgesino Lietuvos laisvės žiburį. Ir Lietuvą apgaubė neperregėjami tamsi naktis. Vergijos rėkė, kaukė, laukė labiau už gyvybę laisvę mylinčią lietuvių tautą. Ir vėl lietuvis, be jokios pagalbos iš laisvojo pasaulio, aukojosi ir mirė. Jau dabar priskaitoma daugiau 70,000 žuvusių partizanų Lietuvoje. O kiek Lietuvos vaikų savo kaulus išbarstė Sibiro taigose, Kazachstano stepėse ir Murmansko ledynuose? Drąsiai teigiame, jog mažiausiai pusantro milijono savo vaikų prarado nelaimingoji Motina Tėvynė.

DR. A. A. RUDOKAS
OPTOMETRISTAS
4701 So. Damen Ave.
CHICAGO 9, ILL.
Ofiso valandos: kasdien nuo 9—9 vakarais, išskyrus trečiadienį. Šeštadieniais nuo 10 ryto iki 6 vak. Saukite: YARDS 7-7381.

**REMKITE TUOS, KURIE
GARSINASI
"NAUJENOSE"**

Taupyk Saugiai ir su Geru Uždarbiu

Turtas \$28,000,000. Atsargos fondas \$2,600,000.
Stipriausia Taupymo Įstaiga Amerikoje.

Standard Federal Building.

Standard Federal Savings

4192 Archer Avenue, Brighton Park, Chicago 22, Illinois.

JUSTIN MACKIEWICH, PRESIDENT IR MGR.
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141.

Narys Federal Savings and Loan Ins. Corp.

rado nelaimingoji Motina Tėvynė. Jau dešimt metų, kaip kenčia ant kryžiaus prikaltą mūsų Tėvynę ir vis laukia nesulaikoma išvadavimo.

Lietuvos nepriklausomybės karo invalidai nepanoro likti pavergtoji Tėvynėje ir būti žiaurių mongolų vergais. Ir toji saujelė, be sveikatos, vieni be kojų, kiti be rankų apleido savo šalį—išvyko į nesvetimus kraštus tik tam, kad galėtų silpnomis savo jėgomis testuoti Lietuvos laisvės kovą. Šioji karo invalidų saujelė atsidūrė Amerikoje, kiti kitur. Lietuvos invalidų draugija atgaivino savo veiklą laisvos Amerikos žemė. Pasiškęs spaudoj, Draugijos Valdyba gauna laiškus, iš kurių matosi, jog tie gyvieji nepriklausomybės karo paminklai yra tautiečių apleisti, pamiršti ir palikti likimo valiai. Jeigu sveikieji vyrai besikurdami pajunta neprasitose gyvenimo sąlygose didelių sunkumų, o kiti—palūžta, tai ką ir bekalbėti apie invalidus! Išsiblaškę po pasaulį invalidai prašo įvairios pagalbos. Atrodo, jie turi tą teisę—ne tik prašyti, bet gauti paramą ir globą. Juk jie savo sveikatą atidavė visų mūsų motinai Tėvynei.

Besitariant Vasario 16 d., būtų rumaniška, kilnu ir patriotiška, jeigu laike Tautos šventės minėjimo pagerbtumė žuvusius už tautos laisvę didvyrius, bet būtų gražu taip pat, jei parinktume aukų po pasaulį išsiblaškiusiems Lietuvos laisvės kovų invalidams sušelpiti.

Štai Waterbury gyvena neseniai iš Vokietijos atvykęs registruotas karo invalidas VI. Janušauskas. Jis prarado iki kelių abi kojas ir kairės rankos tris pirštus. Jis prašo protezu, o tas viskas kaštuotų \$467.00. Bet yra ir daugiau tokių nelaimingų.

Mes kuriame Kultūros fondus, mes renkame pinigus Tautos fondui, mes renkame BALFUI—tai vis reikalingi ir svarbūs užsimojimai... Visuomenė vienus mažiau, kitus daugiau remia. Tačiau nevalikime be užuojautos—gyvųjų Tautos laisvės paminklų—Lietuvos Nepriklausomybės karo invalidų. Jų turime vos keliolika! Negi jų balsas liktų tyruose šaukiančių balsu?

Tai, laike minėjimo, Vasario 16 d.,—Nepriklausomybės akto skaitymo parinkime Lietuvos karo invalidams auką. Piniškus siųskime L. N. K. Invalidų draugijos p-kui Broniui Tvarkūnui: 454 North Marshall St., Philadelphia 23, Pa.

VI. Saurimas.

Gen. MacArthur nuskrido į Korėją, kur jis pasimatė su gen. Matthew Ridgway (kairėje), 8-tosios armijos vadu.

ISTERIJOS BALSAS "DIRVOJE"

SKAITYTOJŲ BALSAS

Per du "Dirvos" numerius tęsėsi buv. Lietuvos tautininkų partijos generalinio sekretoriaus V. Rastenio didysis puolimas prieš nepriklausomą lietuvių kultūros žurnalą "Nemuną" ir jame tilpusio straipsnio "Iš pirmosios bolševikų okupacijos Lietuvoje—vyriausybės sudarymas" autorių rašytoją V. Krėvę. Kiekvienam demokratui yra gerai suprantama ta tautininkų partijos teoretiko generalinė ofensyva prieš nepriklausomą kultūros žurnalą ir mūsų tautos didįjį rašytoją, kuris savo atsiminimuose atskleidė lietuvių visuomenę iki šiol nežinomus istorinius faktus dabartinių dienų šviesoje. Nepalankus V. Krėvės atsiliepimas apie A. Smetonos diktatūrinį režimą juk turėjo sukelti audrą toje stovykloje, kurioje ir šiandien gyvai reikiama 1927 m. gruodžio mėn. 17 d. nuotaukos ir dvasia. Tik stebėtis reikia V. Rastenio, to buvusio Smetonos ministerio be portfelio, įžilia draša reikalaujanti iš V. Krėvės straipsnį atšaukti ar jį pataisyti pagal V. Rastenio nurodymus. Norėjęs paklausti, ar jau atšaukė V. Rastenis savo straipsnius, pasirašytus Mariaus slapyvardžiu ir spausdintus "Lietuvio" ir "Lietuvos Aido" laikraščiuose, ėjusiuose Nepr. Lietuvoje? Kiek triukšmo anuometinėje demokratinėje spaudoje sukeldavo tie jo straipsniai, ar V. Rastenis-Marius jau užmiršo? Tuomet jis į lietuvių galvoseną su kibiru pilstė Musolinio virtuvėje išvirtus nuodus, trokšdamas ir mūsų brandžioje tėvų žemėje amžių amžiams įgyvendinti pagal vadistinių stilių valstybinę santvarką.

Dabar nemalonių atsiminimų pilnam laikotarpiui esant nesugrąžinamoje praeityje V. Rastenis reikalauja iš V. Krėvės kai kurių smulkų datų. Mums, demokratams, patiems buvusiems tu nepamirštamų įvykių liudininkams, tos datos nebūtinai reikalingos, nes mes žinome, jog V. Krėvė "nepersūdė" tos praeities, kuri buvo Lietuvos valstybės paskutinis lapas.

V. Krėvė nėra prasmės juodinti smetoninį tautininkų režimą, nes juoda spalva kaip kas nori juoda gali perdažyti, ji vistiek juoda ir toliau paliks. Tik V. Rastenis kiekviena pasitaikiusia proga nori tą smetoninį režimą, į kurį būsimoji Nepriklausoma Lietuva niekuomet nesugrįš, pabaltinti, o tuo pačiu ir savo praeities veiklą pateisinti. Štai kur yra prieš V. Krėvę nukreiptų puolimų vyriausios tikslas.

Isteriškas V. Rastenio šūkavimas apie Lietuvos teismų apšmeižimą yra taip naivus, kaip įpykusio kalakuto prakalba kitiems savo sparnuotais draugams. Juk visiems žinoma, jog Lietuvos teismų santvarka, pakeista Smetonos diktatūrinės grupės įstatymu, tarnavo ne teisingumui krašte įgyvendinti, o tik kaip įrankis didėjančiai opozicijai sunaikinti. Nes kaip kitaip galima suprasti Suvalkijos

ūkininkų, dalyvavusių streike, pasmerkiamą miriai ir jų nužudymą? Jie nebuvo komunistai ir nebuvo svetimų valstybių agentai.

Tačiau Lietuvos teismai nepasmerkė A. Smetonos, durtuvų pagalba atėjusio valdyti kraštą, nepasmerkė tų, kurie bėgė iš tremtės Lietuvos žmonių priimtą Valstybės Konstituciją. Tauta jiems į rankas buvo patikėjusi ginklą, kad kraštą nuo užpuolikų gintų, o jie ginklus atkreipė prieš tautos išrinktus krašto mams liko teisūs. Jie buvo romams liko teisūs. Jie buvo romai tautai kaip didvyriai, apdovanoti ordinais ir į mėnesi tūkstantinėmis algomis, pensijomis arba trigubomis sargybos. Net ir jų giminačiai nebuvo pamiršti. Pav., A. Smetonos giminaitis Chodakauskas buvo Panevėžio miesto burmistras majoras ir tuo pačiu metu ėjo šias apmokamas pareigas: "Čukraus" b-vės direktoriaus, "Maisto" b-vės direktoriaus, "Muilo" b-vės direktoriaus, "Miltų" b-vės direktoriaus... Jis buvo dviejų dvarių savininkas, jo mėnesinės pajamos siekė virš 5,000 litų...

Ne, rašytojas V. Krėvė labai mažai tepasakė apie tautininkų partijos Nepriklausomoje Lietuvoje viešpatavimą. Ir mums, demokratams, V. Rastenio išskeltus klausimus būtinai reikėtų papildyti.

—K. Delmonas.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE JŲŲ INSULIACIJOS PROBLEMĄ.—DABAR YRA LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI.

MES TURIME ĮSIREMIA REPUTACIJĄ PILNO PASIRINKIMO A-1 RŪŠIES STAKO LENTŲ IR NAMŲ MATERIOLŲ.

CARR - MOODY LUMBER COMPANY
3039 So. Halsted Street Tel. Victory 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI.

Vienas būdas, tai atidaryti sąskaitą Universal Savings and Loan Association, nes čia kiekvieno sąskaita yra apdrausta iki \$10,000.00.

Jūs stebėsitės ir džiaugsitės matydami, kaip sąskaita greitai auga, pridėdama gerą nuosimtį prie sistematiško taupymo. Pas mus padėti indėliai prieš 10 d. mėnesio neša nuosimtį nuo 1-mos dienos.

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Atidaryti kasdien nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Ketvirtadieniais iki 8 val. vak. Trečiadieniais ir šeštadieniais nuo 9 ryto iki 12 pietų

NORTHWESTERN UNIVERSITETUI 100 METŲ

Šio mėnesio pabaigoje suėjo 100 metų, kai įsikūrė Northwestern universitetas. 1851 m. sausio mėn. 28 d. Chicagoje grupė piliečių iš Illinois valstybės gavo čarterį dabartiniam universitetui Evanstone.

Universitetas savo duris atidarė tiksliai 1855 m. Į pamokas tada atėjo tik keturi studentai. Ši mokykla pradžioje veikė kaip kolegija, tačiau, turėdama daug pritarėjų ir gavusi pinigines paramas, mokslo darbą plėtė: ieškojo naujiems rūmams vietos. Northwestern universiteto komisijos narys Lunt arkliais nuvyko į šiaurę, kur dabar yra Evanstono miestas. Toje vietoje buvo didelės girios, o prie ežero buvo vienas gražus ūkis. Lunt nupirko 370 akrus žemės, sumokėdamas po \$71 už akrą. Tuomet šioje vietoje pradėjo augti Evanstono miestas. Miestas, žinoma, augo sparčiau, negu universitetas.

Dr. John Evans buvo pirmas universiteto tarybos prezidentas. Jis toje vietoje išbuvo 40 metų. Pirmas profesorius buvo H. Noyes.

Dabar Northwestern universitetas turi daug gražių modernios architektūros trobesių, koplyčių, bendrabučių ir skyrių Chicagoje su keletu milijoninės vertės gotiškos architektūros rūmų, kurie skirti teisių mokyklai. Universiteto metinės išlaidos dabar siekia apie \$16,000,000. Turi per 20,000 studentų.

Šis universitetas davė visą eilę garsių medicų, teisininkų ir mokslininkų. Daugelis ir lietuvių lankė ir tebelanko šį universitetą.

VANDALAI UZDEGĖ MOKYKLĄ

A. O. Sexton School, 641 E. 60th, buvo gaisro sunaikinta viena klasė. Manoma, kad pirmadienį vandalai ją padegė. Padaryta nuostolių už \$10,000.

SUTAUPYKITE PUSĘ

Ant kiekvieno gabalo
COSTUME
JEWELRY

BUDRIKO SAUSIO MĖNESIO

Už Pusę Kainos IŠPARDAVIMAS

Šimtai Branzolietų, Necklaces, Chokers auksiniai ir sidabriniai, spindai kaip Rhinestones, prašmatniai padaryti perlai! Dabar yra laikas pirkti, kai galite sutaupyti pusę!

PLUNKSNOS IR PAISELIO SETAI

Paukuoti Vertės \$9.00 už \$3.75
Naujos EVERSHPAR Vertės \$2.99
Plunksnos, Vert. \$8.75 už
PARKER'S Plunksnos Vertės \$2.75
Pigiausios kaip už
SIENINIAI LAIKRODŽIAI
Bulova Vertės \$20.00 už
GRAND FATHER CLOCK (Laikrodžiai)
Vertės \$16.00 už \$8.25
BUDELNINKAS Vertės \$3.75 už \$1.95
10K auksiniai STONE RINGS (Žiedai)
Vertės \$7.25 už \$2.25
DAIMONTINIAI SET ŽIEDAI
Vertės \$30.00 už \$14.95

17 Jewel RIESINIAI LAIKRODŽIAI

Vertės \$34.50 už \$16.75

ELGIN IR BULOVA RIESINIAI LAIKRODŽIAI

Kaina sumažinta iki \$19.95
10 Tūkstančių REKORDŲ po 15c

★ DAUGYBĖ PREKIŲ ATVEŽTŲ IŠ VOKIETIJOS, PRANCIJOS, ŠVEICARIJOS, ITALIJOS IR OLANDIJOS. PARODOMA WHOLESALE.

Pianai, Akordionai, Briljantai ir Laikrodžiai.

Jeigu jūs norite padovanoti savo artimiesiems ar prieteliams gimtadieniui ar vardadieniui, tai ateiškite ir rasite didelį pasirinkimą sekančių prekių: briliantinų žiedų, laikrodžių, auksinių kryžukų, akordionų ir kitų gražių dalykų, nes visus suminėti čia sunku. Geros mokytojų sąlygos. Prašau įsitikinti. Adresas sekantis:

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Tel. CALUMET 5-7237
Tel. CALUMET 5-4591
CHICAGO 8, ILL.

Krautuvė atidaro pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 9:30 val. vakare ir nedėlionis-sekmadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.

BUDRIKO žymi Radio Programa su geriausiais lietuviškais talentais iš WCFL 1,000 kil. Radio Stoties 5:30 nedėlios vakarais iki 6:00 P. M. Budriko anglų kalba radio programa iš WAAF 950 kil. 8:15 kožną rytą, išskyrus sekmadienį.

J. P. VARKALA INCOME TAKSUS PILDŲ

VALSTIJOS REGISTRUOTAS AUDITORIUS

2401 West 63rd Street
Phone WALBROOK 5-7711

NUO UZSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOŠ LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ IR SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir naktimis miegoti, nes jų užsienėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekitė LEGULO Ointment. Jo gydomosios ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsė ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taigpi nuo skaudžių nudegimų. Jos taigpi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIA-SIS. Taigpi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpasčių. Jos yra tinkamos varnoms, nuo užsienėjusios ir supusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvalgusiu, perštamų ir niežinčių kojų. Legulo Ointment yra paroduodamas po 75c, \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis., arba atsiųskite money orderį.

LEGULO, Department J, 4847 W. 14th St., Cicero 50, Ill.

TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ:

John A. Kass Duodama 1 metų Garantija

Lengvais Išsimokėjimais

JOHN A. KASS

4102 ARCHER AVENUE (prie Mozart Street)
Tel. LAfayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewellery Krautuvė Brighton Parke Įsteigta 1915 metais

ŽALIOJI MĖTA

Žalioji Mėta (Varliamėtė) yra ir buvo vartojama per šimtmečius kaip naminė gyduolė. Žalioji Mėta yra gera nuo šlapimo susilaikymo ir nuo karščiavimo šlapimo kanale. Gerai Žaliąją Mėtą gerti nuo nereikalingų vėmimų. Yra taigpi sakoma, kad ji gera nuo akmeninės ir vandeninės ligų, nuo vidurių išpuimo ir nuo kenksmingų gazų viduriuose, nuo traukimų, sukimų ir visokių nesmagumų viduriuose. Pasidaryk arbatos iš žalios Mėtos ir gerk kiek tik nori. Svaras šitos Mėtos kainuoja \$2.00, o pasė svaro—\$1.00. Prisiunčiam į namus.

ALEXANDER'S CO.
414 W. Broadway,
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS RADIO VALANDA

IS STOTIES W. G. E. S.

5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryte.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakare

Lietuviškos Vakaruškos

Tel. Hemlock 4-2413

7121 So. Rockwell Street, Chicago 29, Illinois

Subscription Rates:	
\$7.00 per year in Canada	
\$7.00 per year outside of Chicago	
\$9.00 per year in Chicago	
4 cents per copy	
Užsakymo kainos:	
Chicago—paštu:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	4.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	.90
Chicago per išsiuntimą:	
Vieną kopiją	4c.
Savaitė	.25
Mėnesiui	.90
Jungtinės Valstybės, ne Chicago:	
Metams	\$7.00
Pusei metų	3.50
Trims mėnesiams	2.00
Užsienio:	
Metams	\$10.00
Pusei metų	5.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienos eina kasdien išskyrus sekmadienį. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500. Pinišius reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Darbininkų Balsas Pramonėje

Darbininkų profesinės sąjungos Vakariniame Vokietijoje išsivystė teisę turėti lygų balsą Ruhr srities plieno ir anglų pramonės vedime.

Graslinamas išsukti plieno dirbtuvių ir anglų kasyklų darbininkus į streiką vasario 1 d. privertė jų imonių savininkus priimti valdžios pasiūlymą derybomis išspręsti ginčą. Derybos tarp profesinių sąjungų (unijų) vadų ir pramonės savininkų ėjo kanclerio Adenauerio kabinete, pačiam kancleriui pirmininkaujant, ir jos privedė prie susitarimo, kad pramonės administracijoje po lygų skaičių atstovų su sprendžiamu balsu turės darbdaviai ir darbininkai.

Pasibaigus deryboms, Federalinės Vokietijos kancleris (premjer) Konrad Adenauer, krikščionių demokratų partijos vadas, tuoju išakė darbo ministeriui paruošti įstatymo projektą Bundestagui (federaliniam parlamentui) Bonnos mieste apspręsti ir priimti. Šituo užtikrinimu pasiremdama, profesinių sąjungų vadovybė prižadėjo atšaukti streiko nutarimą.

Ruhr srities plieno ir anglų įmonėse profesinės sąjungos turi apie 750,000 narių. Darbo sustabdymas šitoje pramonėje būtų skaudžiausias Vakariniame Vokietijos ekonominį gyvenimą ir būtų sutrukdęs visos Europos apsiginklavimą. Todėl Bonnos vyriausybė buvo taip svarbu sutaukinti darbininkus su darbdaviais; ir kancleris Adenauer savo tikslą pasiekė.

Tačiau didžiausi laimėjimai yra organizuoti Ruhr srities darbininkai. Jų pergalė yra apibūdinama, kaip didžiausia Vakarų istorijoje. Net Anglijoje, kurią valdo Darbo partija, darbininkai neturi tiek teisių pramonės administracijoje, kiek jų išsikovojo vokiečių profesinės sąjungos.

Darbininkų Kodeterminacija

Vokiečiai darbininkai Ruhr srities pramonės įgijo teisę dalyvauti, kaip lygus su lygiu, su savininkais pramoninių operavime. Šita teisė vadinama "darbininkų kodeterminacija".

Federalinės Vokietijos vyriausybė prižadėjo ją sustvirtinti specialiu įstatymu, apsiimdama pravesti jį Bonnos parlamente.

Pagal tą įstatymą kiekvienoje plieno dirbtuvėje ir anglų kasykloje, Ruhr srityje, bus sudaryta trijų narių taryba, į kurią savininkai ir darbininkai skirs po vieną savo atstovą, o trečiasis bus technikas (veikliausias, inžinierius). Visoms anglų ir plieno pramonės administruoti bus sudarytas "senatas" iš 7 asmenų, iš kurių tris paskirs savininkų kompanijos, kitus tris darbininkų unijos, o septintąjį — valdžia.

Tos imonių tarybos ir senatas turės galią spręsti darbininkų samdymo ir darbo valandų klausimus, kainų, pelnų lygio, įmonės plėtimo arba uždarymo klausimus ir kitus dalykus, kuriuos svarsto ir sprendžia kompanijos direktoriai ir jų paskirtas manadžeris.

Privati imonių nuosavybė bus palikta, bet savininkai (t. y. kompanijos akcininkai) faktiškai neturės jokio balso įmonės vedime. Jų teisės atstovaus vienas įmonės tarybos narys, kuris turės ne didesnę balsą, kaip darbininkų atstovas.

Tai yra pramoninės demokratijos planas. Nuo jo tik-tai vienas žingsnis į pilną socializaciją.

Reikšminga, kad "darbininkų kodeterminacija" sutiko remti konservatyvus Vakariniame Vokietijos kancleris Adenauer, kuris taip atkakliai kovoja prieš socialdemokratų. O darbininkų unijose, kurios šitą laimėjimą iš-kovojo, vadovauja kaip tik socialdemokratai.

Ruhr srities darbininkų vadai sako, kad tai "tik pradžia". Kodeterminacijos sistema bus plečiama ir kitose Vokietijos pramonėse. Reikia manyti, kad už ją prasidės agitacija visose pramoningose Vakarų Europos šalyse.

Kodeterminacija gali suvaidinti didelį vaidmenį ir Europos politikoje. Kai Ruhr srities darbininkai turės sprendžiamą balsą pramoninių tvarkyme, tai išvys pavojų, kad plieno ir anglies baronai gali vėl paversti šią pramonės agresingo militarizmo įnagiais, kaip kad jie buvo padarę Hitlerio laikais. Vokiečiai darbininkai ne-leis Vokietijos kapitalistams panaudoti jų darbo vaisius Europos užkariavimui ir silpnėsiųjų tautų pavergimui.

APŽVALGA

PETRILLO — ADF VICE-PREZIDENTAS

Amerikos Darbo Federacijos vykdomoji taryba, savo posėdyje Miami Beach, Fla., išrinko muzikantų federacijos prezidentą James C. Petrillo 13-ju ADF viceprezidentu.

Petrillo pasiūlymą pirmiausia Chicagoje, organizuodamas muzikantus. Vėliau, įsikūrus Amerikos muzikantų unijų federacijai, jisai buvo išrinktas jos prezidentu ir šiose pareigose pagarsėjo, kaip labai griežtas kovotojas už savo organizacijos narių reikalus. Dažnai spaudoje jisai yra vadinamas "diktatoriumu".

Kitas žymus Chicagoje Joseph D. Keenan, buv. Chicago Darbo Federacijos sekretorius, yra išrinktas Statybos Pramonės darbininkų sekretoriumi.

Petrillo ir Keenan kelsis į Washingtoną.

LIETUVA DIRBA SOVIETAMS

Sovietų Sąjungoje dabar vykdoma plati darbų programa — hidro-elektros stočių statymas ir kanalų kasimas. Didelė dalis darbininkų šitose darbuose yra belaisviai, atgabenami iš koncentracijos stovyklų.

Sovietų valdžia ima tiems darbams žmones ir iš Lietuvos. Be to, pačioje Lietuvoje yra gaminama daug dalykų Rusijai.

Lietuvos medžio fabrikai padaro išties namus, kuriuos paskui perveža į Rusiją. Komunistų organas "Tiesa" praneša, kad gruodžio mėn. iš Naujosios Vilnios medžio apdirbimo įmonės buvo pasiųsta į Kuibysę 60 vagonų su 13 standartinių namų.

Šitaip Rusija išnaudoja Lietuvos darbo jėgą ir gamtos turtus.

STALINAS — VILNIAUS MIESTO TARYBOS NARYS

"Elta" rašo:

"Praeitų metų gruodžio 17 d. visoje pavergtoje Lietuvoje bolševikai suvaidino dar kartą visiems krašto žmonėms taip labai įkyrią rinkimų komediją: buvo renkamos 'darbo žmonių deputatų tarybos' arba, mūsiškai tariant, buvo savivaldybių rinkimai. Viso buvo išstatyti 32,749 kandidatai. Pats Justo Paleckio žodžiais, 'paruošiant rinkimus netarpiškai dalyvavo daugiau kaip 170,000 apygardų rinkiminių komisijų ir apylinkių balsavimo komisijų narių'. Toks milžiniškas rinkiminis aparatas buvo įkintytas Lietuvos žmonėms mulkinti.

"Tačiau tie 'rinkimai' pavergtoje Lietuvoje nebėra naujiena ir nė vieno jie nebejudina. Komunistų partija šį kartą sugalvojo naują ir nepaprastą triuką: į Vilniaus miesto tarybą buvo išstatytas kandidatu pats Stalinas... Šalia jo į miesto tarybą kandidavo Molotovas, Malenkovas, Suslovas ir kiti Kremliaus šulai. Ir, žinoma, visi buvo 'išrinkti'.

"Jau iš vakaro buvo atvežta į Vilnių daug žmonių iš kitų Lietuvos vietų, kad jie balsuotų už Staliną. Dant tinkamų patalpų, daugeliui jų teko šalti lauke.

"Kaip skelbia 1950 m. gruodžio 19 d. 'Tiesa', į Vilnių už Staliną balsuoti buvo vežami žmonės ne tik iš įvairių Lietuvos vietų, bet ir iš Gudijos, Leningrado, Kur-gano, Pravdinsko, Krymo, o vienas kitas buvęs atvykęs net iš Uralo. Balsuotojai turėjo dėti į urnas specialiai paruoštas balsavimo korteles su Stalino vardu ir dar patys savo ranka rašyti visokių 'liaupsinimų' jam. Kai balsų skaičiavimas buvo baigtas, rinkiminės komisijos pirmininkas 'su džiaugsmu pranešė: Už — šimtas procentų'.

PROTESTAI PAVEIKĖ

Komunistų teismas Vokietij

jos sovietų zonoje pakeitė mir-ties bausmę 15 metų kalėjimo

Bavarijos jaunuoliui Hermann Joseph Flade, kuris buvo pasmerktas už priekomunistinių lapelių dalinimą rinkimų kam-panijos metu.

Vokietijoje kilo protestų bangą, kai išliko aikštėn jo bylos faktai. Net bolševikų kontroliuojamoje rytinėje Vokietijoje žmonės reikėdavo pasi-piktinimą, siųsdami laiškus ir telegramas teisimui.

Rusų-vokiečių žinių agentū-ra pranešė, kad Flade, kuris labai tvirtai laikėsi teisme, vė-liau pasiūntė laisvą teisėjams, "nuosirdžiai apgailestaudamas" savo ataką prieš poli-cininką, kuris jį suareštavo.

Savo laiške Demokratinės Veiklos komitetui prez. Trumanas įdėjo kelias pastabas Rusijos valdovų dėmesiu. Pirmas dalykas, kad Hitleris manė, jogi Jungtinės Valstybės, kaip militarinė jėga, nieko ne-įveikiant, žėgėdantis išpė-jo Maskvą, kad ji apsižiūrėtų ir nepadarytų tokios pat klai-dos.

Sovietų propaganda visą lai-ką skelbia, kad Amerika esanti silpna, nes kapitalistinė jos sistema jau baigianti nusigy-venti. Nuolat šitas pasakas kartodami, bolševikai gali pa-tytis jomis patikėti — ir pa-da-ryti kokį žingsnį, kuris išpro-vokuos Jungtines Valstybes. Tai būtų lemtinga klaida so-vietų pusėje.

Tegu Stalinas geriau apsi-svarsto, pirma negu jisai stos į avantiūros kelią, kuris gali jį atvesti prie susirėmimo su Amerika, — antraip, jam gali atsitikti taip, kaip atsitiko Vo-kietijos "fiureriui".

SU ARGENTINOS LIETUVIŲ KOLONIJOS GYVENIMU SUSIPAŽINUS

(Tęsinys)

Lietuvių organizacijos

Geriausiai sekėsi tuo metu kurti įvairias organizacijas, nes iš kiekvieno lietuvių girdėdavosi nuosirdus pritarimas. Kiek ir kokių organizacijų nuo tada Argentinos lietuvių tarpe buvo, galima būtų pasakyti tik lietuviškų archyvų pavarčius. Iš tų organizacijų reta kuri iš-silaikė iki šiandien, o jei išsi-laikė, tai tik tų organizacijų aktyvų vadovų dėka, kurie nesigailėjo darbo ir aukų or-ganizacijų išlaikymui ir plėti-mui. Dabar seniausios lietuvių organizacija yra Lietuvių Su-sivienijimas Argentinoje ir Lietuvių Centras. Šios or-ganizacijos per ilgą metų eilę yra labai daug nuveikusios, bet pa-skutiniaisiais metais didesnio kultūrinio veikimo neparodo. Reikia manyti, kad tą veikimą sustabdė daugelio senųjų ate-ivių pasidavimas dabartinio Lietuvos okupanto propagan-dai, kas privedė prie lietuvių kolonijų susiskaldymo ir kul-tūrinio organizacijų veikimo stabilizavimo.

Kai viso pasaulio lietuvių or-ganizacijos visais būdais kovo-ja dėl Lietuvos laisvės, Susiv. Lietuvių Argentinoje neparodo savo žygių Lietuvos vadavimo atžvilgiu, ką patys nariai pra-deda kelti aikštėn. Iš visų dau-giausia dėl Lietuvos laisvės ko-voja Lietuvai išlaisvinti Komitetas Argentinoje, kuris įkur-tas senųjų ateivių 1940 metais, kada pirmą kartą Lietuvą oku-pavo rusai. Jei ne ši organiza-cija, tai Argentinoje būtų pa-mirštama paminėti daug Lie-tuvai svarbių švenčių ir t. t. Tik ši organizacija nepamiršta su- rengti įspūdingus tautos šven-čių ir kitus minėjimus.

Paskutiniaisiais metais atvyku-sių tremtinių iniciatyva susi-organizavo Argentinos lietuvių vaikai ir skautų vienatė ir labai puikiai veikia. Ši jaunimo or-ganizacija, rūpestingai vadova-vimo dėka atlieka nepaprastai didelį vaidmenį čia gimusių lietuvių jaunimo auklėjime lie-tuviškoje ir skautiškoje gyveni-mo dvasioje. Veikiančioji Ar-gentinos lietuvių jaunimo or-ganizacija "Vytis" yra dau-giausia nelietuviškos dvasios, nes dauguma jos narių nemo-ka arba nenori mokėti lietuvių kalbos ir visur ir visuomet šios organizacijos parengimai būna daugiau argentinškos nuotai-kos kaip lietuviškos. Dažni jų vaidinimai yra ispanų kalba tartum būtų vaidinama argen-tinčiams, o ne lietuviams.

Naujai atvykusiųjų spėjama, kad bus apie tūkstantis. Jie ne-daro jokių žygių kurti naujas organizacijas, bet pagal gali-mybes jungiasi į senąsias lie-tuvių organizacijas.

Kultūrinis veikimas

Dvidešimt metų jubiliejų at-

šventė šv. Cecilijos choras Bu-enos Airės. Lietuvių Tautinio Ansamblio, Scenos Mylėtojų būrelio, jaunųjų skautų ir at-skirų kultūrininkų įvyksta įvairūs renginiai. Buvo kilęs sumanymas steigti Dramos Studiją, bet jau praėjo keli mėnesiai, o studijos nesimato. Scenos Mylėtojų Būrelis perei-tais metais pasirodė scenoje su keliais veikalais, bet jam plė-siti savo darbą ir dažniau į sce-ną išeiti trukdo patalpų trūku-mas. Lietuvių aukomis jau seniai įgytos patalpos sunkiai prieinamos dėl aukštos nuo-mos už jų pasinaudojimą, nes kartais vos pajamos padengia salės nuomą nekalbant apie kitas išlaidas. Tie, kam salė priklauso, turėtų bent kiek pa-galvoti, kad savanoriškas, lais-vo nuo darbo laiku parengtas vaidinimas laikomas ne pelno tikslu, bet lietuviškumo ir kul-tūriniais tikslais. Todėl to-kiems tikslams salės galėtų bū-ti duodamos už mažiausią at-lyginimą, kuris reikalingas sa-lės paruošimui ir valymui. Ta-da nebūtų reikalo imti aukštas kainas už biletus, dėl kurių kainų aukštomis kartais nevisi gali prie geriausių norų lanky-ti rengimus.

Lietuvių Bendruomenės reikalai

Daug laiko praėjo Argenti-nos lietuviams bekalbant ir be-sirošiant organizuoti Argenti-nos Lietuvių Bendruomenę, bet pagaliau atsirado iniciatorių ir reikalas buvo pajudintas iš vietos. Dabar jau yra išrinktas, Laikinasis Organizacinis Ko-mitetas, į kurį įeina įvairių pažiūrų ir organizacijų atsto-vai. Tik nėra nė vieno atstovo iš tų, kurie išdavikiškai tar-nauja dabartiniam Lietuvos okupantui. Organizacinis dar-bas gana sparčiai vyksta. Laik. Organ. Komitetas gruodžio mėn. 3 d. posėdyje patiekė pa-rengimų įstatų projektą, kuris buvo aptartas viso komiteto ir priimtas su mažais pataisy-mais. Dabar rengiamas paskir-stymas lietuvių kolonijos apy-linkėms.

Reikia manyti, kad Lietuvių Bendruomenė pajęgs sujungti ir krūvą bendrai kovai dėl Lie-tuvos laisvės ir lietuviybės iš-laikymo visas čia esančias ga-na stiprias jėgas. Ypatingai liūdną padėtyje stovi lie-tuvių reikalai, nes čia gimęs jaunimas labai mažai auklėja-mas lietuviškoje dvasioje ir beveik nieko nežino apie Lie-tuvą, jos kultūrą, istoriją ir da-bartines kančias. Iki šiol prieš šią negerovę nei spauda, nei esamos organizacijos neparo-dė aktyvios kovos.

(Bus daugiau)

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI "NAUJIENAS"

J. PR-US

ZMONIŲ MEDŽIOTOJAI IR ŽUDYTOJAI

6.

(Tęsinys)

Lenkas paklausė.

"Atidaryk langą, jei nori. Bėk, jei gali!" Ji atidarė langą ir lenkas pro langą pažvelgė laukau. Apačioje pirmyn ir atgal su automatinio šautuvu vaikščiojo sargybinis.

"Prašom, šok! Juk vistiek tu būsi sušaudytas. Ko gi bijaisi?" Galia pasityciodama juokėsi iš lenko. Ji pavirto tikra tig-rė. Joje nebeliko nė žymės to jos lengva-būdiškumo. Prieš save mačiau griežtą, žiaurią besirdę moterį, kuriai malonumą teikė tvirtą vyro mirties agonija.

"Tu esi prakeiktas bails!" ji vėl su-spiegė. "Aš tau duodu savo garbės žodį, kad tu būsi sušaudytas, nepaisant kas dar atsitiks. Ar to negana tau parodyti drąsos

— bandyti pabėgti? Jei pasiliksi čia, tu vis tik žūsi. Šok, tu baily! Šok pro langą, kol dar nevēlė!"

Lenkas pakratė galvą. Jis sumurmėjo "Ne".

"Ir tu dar vadiniesi šnipais! Tu nieko nevertas šunvaiki! Sėskis! Kiek sidabro grašių reikėjo sumokėti tau papirkti?"

Lenkas atsisėdė. Jis vis tylėjo.

"Aš tavęs ilgą laiką nemušiau. Atsakyk man, tu purvinas benkarė! Kiek sidabri-nių grašių kaštavo papirkti tavo sielą?"

"Aš heparsidaviau", ramiai atsakė len-kas.

"Tu meluoji! Veidmaini! Tu parsidavei, kaip kekšė. Tikrumoje, kekšė yra šventoji palyginti su tavim. Jos tik parduoda savo kūną, bet tu parduodi pats savo tautą!"

"Tai melas", lenkas sudejavo.

• "Nesakyk man to daugiau arba, kaip Dievą myliu, tu neteksi savo kruvino ka-lio! Ar girdi mane?"

Lenkas neatsakė. Galia pristypino visai arti. Savo guminių kančių mostigavo pro jo akis. "Nedaryk iš savęs didesnio kvailio,

negu esi. Ar tai aišku?"

Lenkas bejėgiai apsidairė aplinkui. "Aš jūs nesuprantu".

Aš išverčiau jam Galios žodžius. Man beverčiant, Galia įsikišo. "Jis meluoja. Tas kalbės vaikas! Jis puikiai pats supranta! Jame yra daugiau puikybės, kaip visoje Lenkijoje. Klausykis, tu lenkiška kiau!ė!"

Galja suriko, išskėlusis kančių.

Lenkas užmerkė akis ir kietai sukan-dantis. Kančiaus smūgis krito jam per akį. Antras per skruostą. Trečias, ketvirtas, ir dar ir dar.

Galja mušė lenką per vedą įniršusi. "Aš sumušiu tavę į kraują. Aš mušiu tavę, kol prisipažinsi arba nudvėsi čia pat vietoje!"

Iš Galės burnos pasipylė virtinė nešvariau-sių keiksmų.

Man stebint, lenko veide pasirodė sun-kišai suvaldomo pykčio bruožai. Mano šir-dis pradėjo mušti, kraujas subėgo į galvą. Tikrai tas lenkas yra bailsas, aš pamaniau, jei jis neturi drąsos net pasitverti tą mier-gą už rankų ir nukreipti jos nežmoniškus smūgius.

Po kokių penkių minučių Galja pavar-go. Ji nusivėdė kančių ir atsisėdo prie len-ko. Jos rankos nervingai krapštėsi po len-ko kšieninę knygutę. Ji drebo. Jos lūpų kraštai nenatūraliai trūkčiojo. Jos akys blykstelėjo pamišimo kibirkštys. Jos veidas buvo liguistai išblyškęs ir subliuškęs.

Lenko veidas buvo sumuštas į beformę mėsos ir kraujo masę. Per jo krūtinę ant marškinių varėjo kraujo srovėlės. Jis dė-dėjo kėdėje nejudėdamas. Jo sumuštos akys nesimatė gyvybės ženklų. Joks rau-muo nejudėjo. Nė mažiausias sudejavimas neišsiveržė iš jo lūpų.

"Kur buvai tarp sausio pirmos ir de-simtos?" ji paklausė ramesniu balsu.

"Osvieime", lenkas atsakė su dideliu sunkumu. Kraujas buvo sukepus burnoje.

"Man pranešė, kad tarp pirmos ir de-simtos sausio tu buvai Novy Sonče", ji at-rėžė ir spiovē lenkui į veidą.

"Tai netiesa", jis ramiai atsakė.

"Kas tai?" ji vėl suspiegė, bėgdama pa-Galios veidas išsišiepė pykčiu ir burna pradėjo liauriai trusėti. "Aš tave užmu-

šiu! Tu gyvate! Tu niekše benkarė!" Ji priško prie lenko.

"Leiskite man išsiimti nosinę ir nusi-šluostyti kraują iš akių."

"Ne, aš neleisiu", lote sulojo Galja tul-zies kupinu balsu. Guminis kančius su-švilpė ore ir kinto kaliniui per plonimą.

"Palie!" pasakiau nebeapjėgdamas to-liau pakelti. "Aš manau, kad kaip vertėjas aš čia nereikalingas."

"Ką?" ji suspiegė atsisukusi į mane. "Tu vėl su savo minkštais buržujiniais vidū-riais! Pasiliksi čia! Aš tardysiu tą besme-genį asilą iki aušros! Aš arba priversiu jį prisipažinti arba užmušiu jį čia ir dabar pat. Kalbėk prakeiktasis! Kalbėk tu šun-vaiki!" vėl pradėjo kirsti kančių bejėgia užką. "Dabar pasakyk man — kur buvai tarp sausio pirmos ir dešimtos?"

sigriežti kančias.

"Tai melas!" tvirtu balsu atsakė kalinys.

"Osvieime".

(Bus daugiau)

Kritika ir Polemika

VADISTINIŲ RYŠIŲ DVASIA

Paskutiniame 3-4 "Nemuno" žurnale pasirodė prof. V. Krėvės prisiminimų pluoštas apie paskutines nepr. Lietuvos dienas, kur jis, prasilenkdamas su nereikšmingomis prie bendro fono chronologinėmis datomis, davė įspūdingą vaizdą apie lietuviškos vadistinės sistemos pakrikimą lemiamos gegužės ir birželio mėnesių dienomis prieš pat bolševikų okupaciją.

Kaip ir laukta, į šiuos prisiminimus tuojau reagavo buvusio režimo atstovai, kurie, nežiūrint skelbiamos demokratinės dvasios tautinių idealų sągrybės, išskėlė į visą nenutrūkstamą gijų su atgyvenusių vadizmo egzistavimą. Buvęs tautininkų partijos sekretorius V. Rastenis savo redaguojamame "Dirvos" savaitraštyje per šį metų 1 ir 2 nr. išdėkė prof. V. Krėvę, nuvertindamas jo prisiminimus iki "skandalingo melo".

Is minėto laikraščio mes pažinome V. Rastenį kaip pretenduojantį prisistatyti tik labai trumpu laikotarpiu buvusiu partijos sekretorium, ir dėl to, prisigėsusiu neuzkietėjusio bei aklo partiečio aureolę, mėgusį pabrėžti savo autoritetinę supainiotą praeities klausimuose, įnešant retkarčiais tam tikrą objektingumą priemonėms. Šito objektingumo, tiesa, pašalinusio dalykuose, naudojantis Amerikos spaudos laisvę, jam netrūko. "Dirvos" akcija išjudinti apstingusias SLA problemas ir jas pagyvinati su naujų ateivių įsiliejimu ar surūgusių gimtosios kalbos ir lituanistinių dalykų parapi-

jinėse ir vienuolynų mokyklose klausimą (pažymėtina atsakymas "Draugo" daktarui J. Daugailiui), buvo verta platesnio dėmesio. Tačiau politiniuose reikaluose, pradedant velionies M. Slezevičiaus iš paliktų kaklaraiščių vertinimu, V. Rastenis pasirodė balansuojas ant netvirtai įtemptos vadistinio cirklo virvės ir be didesnio išlankusiomis kojomis atsispyrimo.

Yra naudinga patikslinti žmogų ten, kur jis neprieidamas ir pateptos viršūnės uždarą sferą, kaip tada buvo tautininkų olimpas, ne visada gali tiksliau susigaudyti. Bet tai neduoda pagrindo kažkokiam "visiškam" persijojimui ir kaip "skandalingo melo" atmetimui. Prisiminimai ir turi tą paskirtį, kad atskiras žmogus iš savo daugiau ar mažiau subjektyvios aplinkos išreikšia pagal V. Rastenį nuosavą opinią. Todėl reikalauji iš prof. V. Krėvės visiškai objektyvaus istoriko brūkštelėjimo, yra neįmanoma vien dėl to, kad per gyvenimą yra dar per daug aktualūs.

V. Rastenis nepanoro objektyviai įmatyti (arba geriau pasakius, įmatė, nes taip užsiurkštė) V. Krėvės prisiminimuose svarbiausio dalyko, kaip gėdingai kapituliavo vadistinis režimas užgautas pirmo rimtesnio smūgio iš išorės. Susidariusiam sąmyšiui ir prievarčiai valstybinį vežimą teko vilti tai mūsų šviesuomenės daliai, kuri dėl aklos cenzūros neturėdama laisvo žodžio ir lietuviškų reikalų svarstymo teisės, kaip ir visa tauta turėjo priimti nemaloniais užgriuvusios bolševikų okupacijos konsekvencijas. Iki ironiško pasigailėjimo tragiški tie visi buvusios klišės tarnų įrodinėjimai pavojaus metu perimti "atstumiems" inteligentams tautos gelbėjimą ir nesitraukti nuo padiktuotos pareigos, nes kitaip drumzlėms užėjus jų vietos, viskas atsirūg dar blogiau. Buvusio režimo kartelės gal ryškiausiai išplaukė vieno paprasto sodiečio iš šiaulių aps. atviro ir nuosirdaus skundis per radiją formoje pirmomis po okupacijos dienomis. Jis geriausiai vaizdavo, kaip lietuviška liaudis reagavo į korupcinį subyrėjimą. Čia bolševikams, kaip ir kaimyninėje Latvijoje, buvo duotos ir rankas patogios dūmės, kurias jie be jokių skrupulų išnaudojo iki galo. Šita nuotaika, kada mūsų šviesuomenė dar turėjo vilties nors priverstinu bendradarbiavimu žaisti ant nepastovaus karo eigoje laiko, savo pagrinde rėmėsi tikrojo komunizmo veido nepažinimu, kas visu nuogu brutalumu išlindo artėjant vokiečių-rusų karui, ir taip pat buvusių valdančiųjų sferų pagal St. Šilingo ir A. Merkio posterigiamus įtaiga.

Vadistinis režimas su tautininkų partijos pagalba neša tą moralinę atsakomybę, kad tauta buvo neparengta blaiviai ir pavojaus valandą susicementavusių vieningumu sutikti artėjantį smugį. Tokia eiga loģiškai išsirutuliojo iš neįsivaigsimimo ir ją pakeisti būtų buvę neįmanoma, nebent Smetona būtų turėjęs dar laiko ir tikro savo padėties supratimo, kada po lenkiško ultimatumo teko pasinėsti į kompromisinį su kitomis politinėmis grupėmis kelią. Tačiau čia laikas nedavė daugiau galimybių.

Kalinti vien tautininkų režimą, kad šitaip negarbingai sugriuvo po I-jo pasaulinio karo įsikūrusios lietuviškos sąjones būtų netikslu, nes pagrindinį sprendimą nulėmė dviejų didžiųjų kaimynų grobuoniški planai. Tačiau šito-

kiu keliu įvykęs lūžis paliko didelę tuštumą mūsų tautoj, gal būtų netiesioginiai nuvedę iš visų jos sluoksnių dalį išdavimo keliu, nes, bandant gelbėti kas paveldėta, nerasta krypties atgal iš komunizmo pelkių, kur pasitraukimas reikiama savarankišką susinaikini-

Todėl per įžūlų, jei V. Rastenis, jausdamasis asmeniškai atsakomingas už buvusio režimo bankrotą, bando įtaigoti, kad lietuviška visuomenė ligi šiol didžiausiu alaidumu vertinama anuo laiku prof. V. Krėvės atitekusį nelemtą (V. Rastenis pats pabrėžia, kad nelemtas) vaidmenį nuo šitokių prisiminimų pasirodymo gali persigalvoti. Viena reikėtų pabrėžti, kad tokia teisėjotoga visiškai nepatinka ponui Rasteniui, ligi šiol advokatusiam masei "nesuprantamą". A. Smetonos vaidmenį mūsų trumpalaikiame nepr. valstybės gyvenime, kada jam pačiam pakaktų kartą įsigilinti į V. Sidzikauską mestą V. Krėvės prisiminimuose pastabą į kurią jis galėtų taip norėdamas puikliausiai pasitikrinti, kad visų diktatorių ar diktatorių dainelė būna anksčiau ar vėliau nesugražinamai sudainuota. Gal būtų, jam pačiam neteko parausti, skaitant kai kurių objektyvių užsienio stebėtojų išpušiuose ar bevertant svetimas enciklopedijas randamus pažymėjimus, kad nepr. Lietuva tepaėję tvarkytis kaip Pietų Amerikos "demokratinės" valstybės ir negalėjo apsieiti be "pateptų iš Dievo malonės" vairuotojų.

Atrodo, kad jau galima paklikti A. Smetoną už scenos ir leisti jį prisiminti tik buvusiems per "tėtulių pečius ir gerus ryšius" šiltų vietų biurokratams, kurie, beduodami Amerikos fabriky naktinėse pamainose, galės asmeniškai pasvajoti apie riebias dienas, panašiai kaip rusiškų kuni-gaiščių kraujo šoferiai Paryžiuje apie caro Nikolajaus dvarus.

Ta pačia proga, nežiūrint pirmiau buvusių gimusių, visų lietuvių kultūros žurnalai sveikinimų, klivio ir "Nemuno" redakcijai, kad nekokią "kultūrą" jis pradeda skleistis tokiais prisiminimais. Čia V. Rastenis, prisimenant jo nevykusius be jokios apčiuopiamos prasmės aplinkinius pervyniojimus "Aidų" vertinimus, pats sau prieštariauja: jo žodžiais prof. V. Krėvė yra per stambi firma, kad redaktoriai bandytų jį lyginti, kaip kokią pradžiamokslį.

—Al. Grybauskas

Recenzuos H. Radauską

Šeštadienį, vasario 3 d., 6 val. vak. Tremtinių Namų mažojoje salėje įvyksta mėnesinis Rašytojų Klubo susirinkimas, kuriam bus aptariami svarbūs eina-mieji reikalai, recenzuojama H. Radausko poezijos knyga ir skaitomos "Eugenijaus Oneginio" vertimo ištraukos. Apie Radausko poeziją pradinį pranešimą padarys Ben. Babrauskas, taip pat visi dalyviai galės tarti savo nuomonę. "Eugenijaus Oneginio" ištraukas skaitys vertėjas St. Vazys. Dėl vertimo laukiama susirinkusiųjų pastabų.

Į susirinkimą kviečiami atvykti ne tik rašytojai, bet ir visi lietuviškosios kultūros darbuotojai.

LSS 4 kp. banketas

Per eilę metų Socialdemokratų Sąjungos 4 kuopa rengia vakarienes - banketus rudenį, pradedant žiemos sezona. Tačiau patyrimas parodė, kad rudenį būna daugiausia visokių parengimų. Nenorint pakenkti kitoms organizacijoms, jau praėjais metais nusitarė rengti banketą pavasarį, ir banketą turėjome balandžio 1 d. Šių metų banketas įvyks kiek anksčiau, kovo 17 d. Lietuvių Auditorijoje.

Banketui prisirengimo darbas jau pradėtas. Sausio 16 d. pas drg. J. E. Kučinskus, 1645 So. Calif. Ave., įvyko pirmas banketo taktininkų, ių arčiau gyvenančių pasikalbėjimas. Posėdyje dalyvavo buvusios ir būsinčios banketo šeimininkės: S. Lady-gienė, E. Kučinskienė, M. Jasinskienė, M. Stanaitienė ir vyrai: J. Jasinskis, F. Stanionis, J. Kučinskis, J. Žukauskas ir J. Kondroška.

Šiame draugiškame posėdyje susitarta laikytis senos išdirbtos tradicijos, kad LSS kuopos banketas būtų ne dėl biznio, bet kad kiekvienas dalyvis gautų pilną pasitenkinimą.

Banketo programa bus trijų punktų: vakarienės ("turkiena" - kalakutiena ir kitoki gardūs valgiai), meninės dalies ir kalbų bei visų dalyvių pasikalbėjimo ir susipažinimo t. t.

Prašome įsigyti biletus (tiketus). Tuo palengvinsite rengėjų darbą. Biletus galima gauti: "Naujienų" raštinėje; pas S. Lady-gienę, 3933 W. Gladys Ave.; E. Kučinskienę, 1645 So. California Ave.; M. Jasinskienę, 4300 West End Ave.; F. Stanionį, 3950 W. Gladys Ave.; K. Matikonį, 329 So. Central Park Ave.; Petrą Martinkaitį, J. Kondrošką ir visus tuos, kurie jums pasiū-

Tremtinių auka Krasauskienei

Verslininko Namon namuose, 4312 S. Lake Park Ave., gyvena tremtiniai, jų 9 šeimos, našlei D. Krasauskienei, kurios vyras sausio 13 d. neatsargių automobilistų buvo suvažinėtas, sumetė 25 dolerius.

Čekis išsiųstas jai paštu.

Indreikų padėka

Išlikusios mūsų šeimą skaudžios nelaimės metu, mirus mūsų brangiam vyrui ir tėviui LIONGINUI INDREIKAI ir laja progą visiems pareiškiusiems mums užuojautą, prisidėjusiems įvairia pagalba, atsiuntusiems vainikus ir gėles, gerbiame šv. Petro parapijos klebonui kun. Misevičiui, palėdėjusiems paskutinę kelionę bei ant duobės krašto kalbėjusiems ir savo gražiomis mintimis atsisveikintiems su velioniu — nuosirdžią padėką reikiša

—žmona, duklė ir sūnus.

Dar kartą prašome įsigyti tiketus.

KAI NEGALI MIEGOT ir JAUTI SLEGIMĄ

Vartok Skanų Cheving-Gum Liusnetolą PASALINA ATMATAS NE GERA MAISTA

Kai negali miegoti — jautiesi tiesiog bėsiarai, nes reikia vidurių liuosnetolą — daryk kaip milijonai daro — krantyk FEEN-A-MINT. Daktarai sako, daug kitų liuosnetolų, patinų dūlelėmis dozonis, pradeda "plotimo" veiksmą pergeriant... tiesiai pilve, kur jie dažnai išpažina sotinanti auds, reikalinga juos suvaržyti ir energijai. Jūs jautiate silpnas ir suvaręs.

Bot švelnus FEEN-A-MINT yra kitoks! Imamas pagal patarimą, jis veikia svaričia žemondje žarnoje — pašalina tik atmatas, o ne gerą maistą! Jūs išvengiat to silpnumo jausmo — jautiatės gerai, pilnas aktyvūs! Gaukit FEEN-A-MINT, 25c, 50c, ar tik 10c.

FEEN-A-MINT FAMOUS CHEWING-GUM LAXATIVE

Ar Jūsų Inkstai Gerai Veikia?

Inkstai pašalina iš organizmo rūgštis ir nereikalingą šlapumą. Jei jie netvarkoje, nuodinga materija lieka kune ir jūsų kraujyje. Jei turite sunkumo nusišlapinti, jei naktia dažnai turi keltis, jei galva svaigsta, nugarą skauda, jautiate nuovargį, jei jūsų paakai patinę, vartokite

ZOLIŲ ARBATA SANITAS NO. 101

Kaina \$1.10 su pristatimu. Mūsų žolių arbata yra ekspertų sudaryta remiantis ilgų metų patyrimu. Užsakymus su pinigais adresuokite taip:

SANITAS HERBS, DEPT. N 1125 MILWAUKEE AVE. CHICAGO 22, ILL.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 West Cermak Road Chicago 8, Illinois

JOHN J. KAZANASKAS, Presidentas

KIEKVIENO TAUPYTOJO SASKAITA APRAUDSTA IKI \$10,000

FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

INSURED UP TO \$10,000

JOHN J. KAZANASKAS, Presidentas

Pradėk taupyti šiandien!

Atviros Kojų žaizdos Gali Būti Išgydytos

Kam kentėti ir nemiegoti per naktis, jei jus galite to išvengti. Pabandykite BOROCYL OINTMENT. Jos pagalbė daugeliui žmonių. BOROCYL OINTMENT pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Tai gipi vartojamos nuo mėsos nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite eizmą nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50. Siųskite Money Order arba nurykite:

BOROCYL CO., 1241 NO. ASHLAND AVE. CHICAGO 22, ILLINOIS.

TAUPYKIT DĖL ATEITIES

Pasidėkite savo taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association.

KUR—kiekvieno taupomi indėliai yra apdrausti iki \$10,000 by an agency of the U.S. Government
KUR—visada buvo ir yra išmokama aukštas dividendas visiems mūsų taupytojams.

TURTAS VIRŠ 5 MILIJONŲ DOLERIŲ.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6234 SO. WESTERN AVE. JOHN PAKEL, President Telefonas: GRovehill 6-7575

Tel. VIRginia 7-6583

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1-3 ir 7-9
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1-3.
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REpublic 7-7868

DR. Z. DANILEVIČIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidaro ofisą
10748 SO. MICHIGAN AVENUE
Tel. WATERfall 8-3060
Pirmą kasdien nuo 1-4 val. popiet ir nuo 7-9 val. vak., išskiriant šeštadienį ir sekm. Šešt. pagal susitarimą. Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave. Tel. COmmodore 4-1187

Ofiso Tel. VIRginia 7-0036
Rezidencijos telefonas BEveryly 8-8244

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 val. vakaro
šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
11750 So. Parnell Ave.
VALANDOS: nuo 2-4 ir 6-8
TEL.: PULLman 5-8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON ST.
Val.: 1 iki 3 popiet; 6 iki 8 vak.
Telefonas: SEeley 3-7330
Namų tel. BRunswick 8-0597

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser., Sub. ir Ned. tik pagal sutartį
Ofiso Telefonas YARDS 7-4787
Namų Tel. PROspect 6-1930
Jei neturite laiko, paskambinti telefonai, Saaukite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Serėdų pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 vak.
trečiadienį ir sekm. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7399
Namų Tel. HILtop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER T. BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
6757 So. Western Ave.
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Ketvirtad. ir
Penktad. 1:30-4; 7-9 vakaro
Treč. ir Šeštad. tikai susitarus.

DR. B. C. BRUZAS
DANTISTAS
VALANDOS: 10 iki 4.
Trečiadieniais tik susitarus.
4003 Archer Avenue
Truputį į rytus nuo California
Tel. YARDS 7-7772

DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Šeštad. nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2-4 p. p.
ir 7:30-9 vak. Šeštad. nuo 2-4 p. p.
Trečiad. ir Sekm. uždaryta
Ofiso Tel.: PROspect 6-3838
Rezid. Tel.: VIRginia 7-2421

Emerg. Tel. KEdzie 5-2868

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
CHICAGO, ILL.
Tel. LAfayette 3-3216
Val.: pirm., antr., ketv. 12-2:30
6-9 vak., penkt. ir šešt. 12-2:30
6234 Archer Road
ARGO, ILL.
Tel. SUMMIT 1580
Val.: pirm., antr., ir ketv. 3-5 v. v.
trečiad., penkt. ir šeštad. 3-8 v. v.

DR. EDWARD B. MURASKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
5452 So. Kedzie Ave.
VALANDOS: 1 iki 4 ir 7 iki 9 kas
dieną, išskiriant treč., šešt. 2-4 p. p.
Ofiso Telefonas: GROvehill 6-1321
Rezid. Telefonas: VINcennes 6-3900

SKAITYTI "NAUJIEŲ"
SKAITYTI IR KITUS RAGINKIT

5-NAUJIEŲ, CHICAGO 8, ILL.—TREČIADIENI, SAUSIO 31, 1951

Ofiso ir Namų Tel. REliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
(Lietuvis Gydytojas)
3925 W. 59th Street
(Prie Pulaski Road)
VALANDOS: 2-4 popiet, 6:30-8:30
vakarais. Trečiadienį pagal sutartį.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso telefon.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telefon.: COmmodore 4-8364
10828 SO. WABASH AVENUE
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų Trečiadienį ir Sekm.

KITATAUCIAI DAKTARAI

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 So. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 7-0554
Jei neturite laiko, paskambinti telefonai, Saaukite Midway 3-0001

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 30 metų praktikavimas
jūsų garantavimas.

Palengvina akių įtempimą, kuris
esti priežastimi galvos skaudėjimo,
svaigimo arba aptemimo, nervuoto,
skaudama akių karštį, atitai-
so trumparegystę ir toliaregystę.
Prieingia teisingai akinus. Visuo-
se atsitikimose egzaminavimas da-
romas su elektra, parodančia ma-
žiausius klaidas. Speciali atida at-
kreipiama į mokyklos vaikus.

Val.: nuo 10:30 ryto iki 7:30 v. v.
Šeštadieniais iki 6 valandos vakare
Serėdomis uždaryta visą dieną.
o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akys atitaisomos
be ainių. Kainos pigiau kaip
pirmiau.

4712 So. Ashland Ave.
Phone YARDS 7-1373

Dr. Kazimieras MICHEL

OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinus, iš-
taiso kreivas akis be operacijos,
turi modernius instrumentus akių
bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių
trūkumų; 35 metų praktika paleng-
vina akių tyrimą, kuris atliekamas
su didžiausiu rūpestingumu.
Jei jūsų akys asaroja ar niežti,
negalite stiliu įverti ir adate, akys
bijo astrios šviesos, nežiūrite skai-
tyti, užleikit pasitarti pas Dr. Michel
—nieko nekainuos.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARDS 7-6616.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras pataravimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARDS 7-1829
Pritaiko Akinus
Kreivas Akis

Ofisas ir Akių Gydymo
3401 SO. HALSTED STREET
kampas 34th Street.
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais nuo 10 iki 12.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val. popiet.

Dr. R. P. LUTKUS
LIETUVIS REGISTRUOTAS
OPTOMETRISTAS
Akinių Egzaminavimas
Akinių Pritaikymas
ir Lenu Pataravimas
7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WAIRback 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdieną,
išskiriant ketvirtadienį, šešt. 11-3.

CONRAD
PHOTO STUDIO
(Lietuvis fotografas)
Specialybė vestu-
vės. Visų rūšių nuo-
traukos. Moderniš-
kai įrengta su Hol-
lywood šviesoms.
414 WEST 63rd ST.
Tel.: EN 4-5883
EN 4-5840

VISKO UŽTEKTINGAI
TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skal-
blamos mašinos, lovos, matrasai,
kilimai. Radio, televizijos setai,
baldai vaikams.

Zemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

STENOGRAPHER
Excellent opportunity for capab-
le, reliable girl. Must have short
hand and typing experience.
Permanent position, good salary;
pleasant working conditions. For
appointment phone:
HUMBOLDT 9-0500

SECRETARY
Excellent opportunity for capab-
le, reliable girl for adver-
tising office of publishing com-
pany. Permanent position, good
salary; pleasant working condi-
tions. Paid vacations. Employee
benefits.

PURE OIL BLDG.
MISS DAVIS
For appointment phone:
STATE 2-7111

STENOGRAPHER
Excellent opportunity for reliable
ambitious girl. Permanent posi-
tion, good salary; pleasant work-
ing conditions. 40 hour, 5 day
week. Paid vacations. Employee
benefits.

For appointment phone:
MISS GARDNER
HAYmarket 1-2444.

PROGRESS
LIETUVIŲ BENDROVĖS
KRAUTUVĖS
PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELE-
VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-
MŲ MAŠINOS, BALDAI, MAT-
RACAI, KILIMAI, LOVOS IR
VAIKŲ BALDAI.
Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS
Lengviausi Išmokėjimai.
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą

PROGRESS
FURNITURE CO.
3224 SO. HALSTED ST.
Tel. VICTory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. LAfayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

Pranešimas apie NAUJIENŲ prenumeratą

Nuo šių metų vasario 1 dienos NAUJIENŲ prenumerata bus tokia:

Chicagoje vieneriems metams — \$10.00, pusei metų — \$5.50, trims mėnesiams — \$3.00, vienam mėnesiui — \$1.25.

Chicagoje vienam mėnesiui per išnešiotą — \$1.25, savaitę — 30 centų, viena kopija — 5 centai.

Kituose JAV miestuose ir Kanadoje vieneriems metams — \$9.00, pusei metų — \$5.00, trims mėnesiams — \$2.50.

Užsieniuose vieneriems metams — \$11.00, pusei metų — \$5.50, trims mėnesiams — \$3.00. Atskira NAUJIENŲ kopija — 5 centai.

Dienraščio prenumerata ir atskirų kopijų kaina yra pakeltos dėl to, kad medžiagos ir pravyvenimas jau seniai pabrango. Už popierių šiandien turime mokėti beveik pustručio karto tiek, kiek anksčiau mokėjome. Ir tokią sumą mokant — sunku jį gauti! Pabrango laikraščiai spausdinti reikalingi dažai, elektros, anglis ir visos kitos medžiagos bei mašinų dalys. Gyvenimui pabrangus, teko pakelti ir NAUJIENŲ darbininkų algas.

Tikimės, kad NAUJIENŲ skaitytojai supras mūsų padėtį ir rėms dienraštį, kaip iki šio meto jį rėmė.

—NAUJIENŲ Adm.

MANO PIRMOJI MOKYKLA

(Iš prisiminimų)

Gimiau 1891 m., tai yra tais metais, kuomet Lietuva buvo rusų spaudžiama. Tais laikais norinčių mokytis buvo daug, bet nebuvo kas juos pamoko. Rusų mokyklų retai kur buvo, jų lietuviams nemėgo, o lietuviams turėti savas mokyklas buvo draudžiama. Kas tuomet ėjo slaptait vaikus mokytį, tai kartais su savo mokiniais rizikavo. Maskolių žandarais visa Lietuva buvo apsidominta. Tie tykojo, sekė lietuvių ir kas į jų tinklą pakliudavo, tai kaip muselė būdavo sutrintas, tokiam vieta kalėjime.

Mažą dar būdamas vis galvoju: na, tai kas čia tokio, jei žmogus pramoksta skaityti, jei jis vėliau knygas pamilsta. Kodėl tie žandarai tokius žmones persekioja? Panūdau ir pats mokyti, tapti tuo laiminguoju, kas knygas skaito. Galvoju, kad knygas skaitydamas turėsiu kur slėptis: eisiu į kluoną, aukštai ant šalinės užsisilsiu ir skaitau sau knygas. Joks žandaras čia manęs nepastebės. Mano tėvai turėjo maldakniuges, jas skaitė, bet man jų nedavė, sakė sudraskysias, o jos sunkiai gaunamos pirkti, mat slaptos.

Vieną sekmadienį, mama parėjusi iš bažnyčios, mano tėvui ir man girdint, paslaptinai kugžda, kad Marijampolėje susisijusi su Juozu Pulkausku ir prašiusi ateiti į kaimą su abečėlėmis, tai yra elementorium tuomet vadinamoms, girdi, bus kas perka, vaikai mokytis nori, o neturi iš ko. Kai neužėjoms išgirdau tarp motinos ir tėvo tokį kugždėsį, tai džiaugsmas mane pagavo. Laukiau.

1898 m. sausio mėnesio vieną rytą vėjams siaučiant, sniego pusnis kraunant, tyliai pro mūsų duris išlino Juozas Pulkauskas. Jis turėjo dvi lazdas ir ant pečių didžiulį krepšį. Buvo apsirėngęs kaip visi ano meto lietuvos elgtos. Dvi lazdos man buvo reikalingos ne vien tik šūnis apsiginti, bet ir maskolių žandarų apgauti pasivertus į elgtą. Visą savo gyvenimą jis daugiau turėjo vargo su maskolių žandarais nei su Lietuvos šūnimis. Nepriklausoma Lietuva Juozo Pulkausko nuopelnus mūsų spaudai įvertino ir vyriausybė jam mokėjo pensiją. Tai nebuvo joks elgtas, o ano meto garbingas knygnešys.

Ir nuo tada prasidėjo mano mokslas. Kai Juozas Pulkauskas sukvėdavo turimas maldakniuges ir elementorius ant stalo, tai mano-mama varo mane lauk saugoti ar neatsėti žandarai. Kur čia tau aš eisiu lauk, kai ant stalo tiek daug gražių, iki tol man nematytų knygų prikrauta. Žinai, vaikas smalsus! Čia tai ir buvo mano pirmą pamoką, kad nuo maskolių žandarų reikia saugotis, kaip nuo kioho brudo. O jau rytojaus dieną mūsų koks penkiolikakas vaikų subėgome su naujais elementoriais mokytis. Tuomet susirinkome pas garsią Vinčą Brunzą. Jis buvo laukęs pra-

dinę mokyklą Mariampolėje, tai jau galėjo mus pamokyti. Jis mokojo ir rusiškai, bet mus nemokino, — girdi, tai bereikalingas laiko eikvojimas. Mes mokėmės lietuviškai skaityti. Čia ir vėl mes buvome pamokyti ir įspėti, kaip nuo maskolių žandarų reikia saugotis. Jei pamatytume juos ateinant, tai reikia tuoj knygas paslėpti, o patys mokiniai ramiai sau po du turime apleisti butą. Jis pats, Vincas Brunza, tuomet atsigulęs į lovą ir dėsįs sergąs.

Mokiausi penkias žiemas ir jokių nesusipratimų nebuvo. Nors per vargą mokėmės, bet ir tas mokslas, kurį mes toje mūsų vargo mokykloje gavome, gyvenime visiems buvo labai daug pravartus. Štai ir čia atvykus į JAV šalį, kad ir tokio mokslo ragavus, buvo žymiai lengviau kurtis.

O tikrai čia mums ta maskolių kalba buvo visai nereikalinga.

Dabar, kai viską prisimeni, tai atsiranda didi pagarba tiems, kurie anuomet, rizikuodami savo laisve, mus mokė. Tai būta didelių pasišventėlių ir pasiryžėlių. Garbė mūsų knygnešiams ir mūsų pirmiems mokytojams!

Juozas Ramoška.

Kas girdėti pas uteniečius

1951 m. sausio 9 d. Vengliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave., įvyko Utenos Draugystės Klubo metinis susirinkimas. Malonu buvo matyti pilnutėlę salę narių.

Pirmininkui atidarius susirinkimą, sekretorius perskaitė gruodžio mėnesio nutarimus, po to buvo priimti 2 nauji nariai. Knygų patikrinimo komisija raštu padarė pranešimą, pareikšdama, kad knygos yra vedamos pavyzdinčiai, be jokių klaidų. Pajamos išlygino išlaidas ir liko pelno per 700 dolerių. 1950 metais mirė 5 nariai, o priimta naujų 35 nariai. Dabar klube yra pilnai užsimokėjusių 420 narių.

Metinio parengimo komisija pranešė, kad parengimas įvyks 1951 m. vasario 4 d., sekmadienį, Lietuvių Auditorijoje 3133 So. Halsted St. Bus suvaidinta vieno veiksmo komedija O. S.S., arba šliubinės išklmės. Programą atliks Suvalkiečių Dr-jos choras. Šokiams grieš Ben Peivio orkestras. Veiks baras ir bus užkandžių. Duryrų atidaro-mas 3½ val. Pradžią 4½ val. po piet.

Nutarimai ir raportai priimti vienbalsiai.

Korespondentas A. Masiulis

“NAUJIENOS”—NEISSEMIA-MAS ŽINYNO IR ISMINTIES ŠALTINIS. SKAITYKITE JAS IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI IR PLATINTI

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Kad šalčiai, tai šalčiai!

Čikagiečiai jau stebisi tokiais šalčiais ir gasciojasi, ar nepasitiks jie ir ilgiau. Oro pranašai tuo tarpu mažų pasikeitimų sakosi tenumant artimiausioje ateityje.

Naktį į antradienį Chicagoje termometras rodė 15 laipsnių žemiau nulio. Sako, kad tuo metu taip šalta tebuvė prieš 52 metus, bet ir tai tik 10 laipsnių žemiau nulio. Tai buvo 1899 metais sausio 29 d.

Priemiesčiuose antradienio nakties temperatūra buvo dar žemesnė. Waukegan 22°, o Genevoj 20 laipsnių žemiau nulio. Šalčiausia vieta Amerikoje buvo Yellowstone, Mont. — 55 laipsniai žemiau nulio; tačiau ten gyventojai nealiarnuoja.

Šie šalčiai atklydo iš šiaurinės Kanados.

Kviečia darbui DP

Gubernatorius Stevensonas ragino Illinoisaus Displaced Persons Commission narius ir įvairius religines ir visuomenines grupes paaiškinti, kaip būtų galima panaudoti DP pramonę ir žemės ūkiui. Ypač pramonėje šiuo metu pradeda jaustis darbo pajėgų trūkumas.

Gubernatorius sako, jog darbo jėgos stoka atsirado ryšium su besiplečiančia krašto gynyba.

Šiais metais iš Europos DP manoma įsileisti tokius asmenis, kurie tikty specialistais JAV pramonėje.

Šiuo tarpu Illinoisuje yra 17-18,000 DP.

Gresia didelis geležinkelio streikas

Geležinkelių judėjimas gali ir vėl būti gerokai sustabdytas, kaip buvo atsitikę prieš Kalėdas. Iešmininkai jau pradeda „sirtgi“. Manoma, kad streikas gali paliesti visas didžiąsias geležinkelio linijas. Tuo tarpu Santa Fe linija jau sumažino savo operacijas, 70 iešmininkų antradienį neatvykus į darbą.

Geležinkelininkai reikalauja 40 valandų darbo savaitės vietoj 48 val. su tuo pačiu pastaruoju atlyginimu; tada jų atlyginimas padidėtų 31c. per valandą.

Kainų tvarkytojas prašo laiko

Sritinis kainų tvarkytojas Howlett atsidarė savo raštinę U. S. Courthouse patalpose, bet sakosi tesusitvarkysias po 30 dienų.

Daugybė verslininkų ir kitų interesantų jau spėjo apgulti jo įstaigą, reikalaujanti įvairių nurodymų, informacijų. Daugeliui pasakytą ateiti vėliau.

Grosierių firmų atstovas pareiškė, jog krautuvės laikinės artimiausiai dabartinių kainų, kol paaiškės kai kurie dabartiniai kainų kontrolės neaiškumai.

Istatymas prieš nusikaltimus

Illinojaus legislatura ruošiasi svarstyti įstatymo projektą, kuris suteiktų daugiau teisių Cook apskrities prisiėkusių teismui nagrinėjant nusikaltimų veiklą. Toks įstatymas, remiamas Chicago Crime Commission, prieš 2 metus senato buvo priimtas, bet dėl val. “West Side bloko” manevrų parlamente užkliuvo.

Naujuoju projektu norima pratesti prisiėkusių teismo posėdžių laiką. Iki šiol jo posėdžiai negalėjo tęstis ilgiau kaip 30 dienų.

Taip pat legislatoroje yra paruoštas projektas, kuriuo norima varžyti pigių visuomeninių namų statybą. Projekto sumanytojai yra respublikonai.

SPORTAS

Futbolo (soccer) naujienos

—Gruodžio mėn 13 d. Chicagoje prasidėjo žiemos futbolo sezonas po stogu esančioje aikštėje—Chicago Avenue Armory, 234 East Chicago Ave. Ten žaidimai vyksta kiekvieną sekmadienį nuo 12:45 val. p. p. ir jie tęsis iki kovo mėn. 12 d. Po sausio mėn. 21 d. šiose žaidynėse, vad. “National Indoor Soccer League”, pirmąją šios komandos — “major division” (aukštoji lyga): Schwaben su 6 tšk. (3 laimėjimai ir 1 pralaim.); “first division” (pirm. lyga): Falcons su 6 tšk. (3 laimėjimai) ir Lions—4 tšk. (2 laimėjimai).

—Pagal Skandinavijos Komiteto pirm. Nels Dahlquist pranešimą šių metų birželio mėn. Chicagoje lankysis Stockholmo AIK futbolo komanda, kuri čia žais su iš Vokietijos atvykusia Frankfurto Eintrachto futbolo vienuolike. Minėtoji švedų komanda praėjusio sezono švedų pirmoje futbolo lygoje laimėjo antrąją vietą. Taip pat ir Eintrachtas šiuo metu pirmenybėse stovi lentelės priekyje, todėl reikia laukti gražaus europiečių futbolininkų pasirodymo.

—5 JAV futbolo teisėjai tarptautinės futbolo organizacijos (FIFA) yra pripažinti tinkamai teisėjauti tarpvalstybinėse futbolo rungtynėse. Jų pavardės: Eli Koror (Chicago), Johnny Best (Los Angeles), Prudencio Garcia (St. Louis), James McLean (New York) ir William Rose (Philadelphia). Edv. Š.

Charles apgynė pasaulio meisterio titulą

Sausio mėn. 12 d. Madison Square Garden, New York, ligšiolinis pasaulio bokso meisteris Ezzard Charles apgynė meisterio titulą techn. k. o. įveikęs kitą sunkiasvorį Lee Oma. Šis susitikimas nebuvo įdomus, nes Oma nesugebėjo rimčiau pasipriešinti, o ilgesnį laiką tik gynėsi. Jam labai trūko staigumo bei kojų technikos; tų svarbių boksininkui elementų neturėdamas, jis greitai buvo nuvargintas vikriojo Charles, ir 10 runde turėjo pasiduoti.

Po šio Charles laimėjimo kitos jam rungtynės buvo numatytos su Joe Maxim birželio mėnesį. Bet, kaip pranešė Truman Gibson, Tarptautinio Bokso Klubos sekretorius, tai dar nėra visai tikras dalykas. Tat paaiškės tik po Charles susitikimo, kuris įvyks kovo mėn. Detroite, su Jersey Joe Walcott. Taip pat dar yra kita priežastis: būtent, pirmuoju jo (Charles) varžovu dar vis yra laikomas Joe Louis, kuris artimoje ateityje turės keletą kovų, ir jeigu jas laimės, tai birželio mėn. norės revanšuotis Ezzard Charles. Edv. Š.

Suardysias demokratiją

“Sun-Times” vienas skaitytojas pritaria idėjai, jog komunizmas tegalima nukariauti idėjiniais ginklais, pagerinant vidutiniškai kiekvieno asmens būvį. Bet tai kovai kenkia pasipatalizmas: “Moderninis kapitalizmas yra tikroji mūsų problema, ir jis turi būti išgyvendintas arba jis sunaikins mūsų demokratiją”.

Prieš rasinę neapykantą

Chicago bažnyčių federacija kritikavo varguomenės kvartalų namų savininkų politiką, nukreiptą prieš kitų rasų žmones, taip pat auklėjimo, pramonės, žmonių ir socialinių patarnavimo organizacijų diskriminacinę praktiką. Ji pasisakė prieš kitų rasų ir tikėjimo žmonių teisių siaurinimą.

Ta proga pažymima, jog Chicagoje negrų buvo: 1900 me-

CLASSIFIED ADVT.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia
REIKIA MEDŽIO DARBININKŲ

Variety ir Mattison Lathe operators. Taip pat set up men. Nuolatinis darbas su daug viršvalandžių. Puikiai progą pirmynžangai. Kreipkitės:
LIBERTY WOOD TURNING CO.,
Dėl susitarimo telefonukite: BISHOP 7-5737.

REIKALINGAS batų pardavėjas. Turi būti patyres. Pastovus darbas. Progos pirmynžangai.
BERLAND'S
1357 Milwaukee Ave.,
BRUNSWICK 8-2749.

PAIESKAU vidutinio amžiaus vyro portierio darbu tavernoje. Geras atlyginimas su valgiu ir miegamais kambariais.
8462 So. Vincennes Ave.
EDDIE'S CLUB

REIKIA LANGŲ PLOVĖJŲ
Unijinė alga. Room 634.
11 South La Salle St.

FLOOR MOLDERS
Prie įvairių darbų geležies liejykloje. Geras mokestis ir darbo sąlygos. Apmokami šventadieniai ir atostogos. 6 dienų savaitė.
C. H. MILLES FOUNDRY
2201 W. 35th Street.

REIKIA MAŠINISTO
Gera tarnyba laukia
Turi būti savo darbo meistras. Kreipkitės asmeniškai
AMERICAN BRUSH
1113 No. Franklin.

tais 30,000, 1920 m. — 109,000, 1950 - 400,000.
Gubernatorius Stevensonas paskelbė vasario 18-25 dd. broliškumo savaitę Illinoisuje. Jos tikslas skiepti teisingumą ir pagarbos principus, kurie yra demokratijos pagrindai.

STREIKAS STABDO PRAMONĘ

Prasidėjus staigiam geležinkelio streikui, susisiekimo sustabdytas pajus daugelis pramonės įmonių.

International Harvester Co. pareiškė uždaranti 3 plieno krosnis.

20% Santa Fe iešmininkų antradienį neatvyko į darbą.

Geležinkelio kompanijos atstovas pareiškė, jog tai esąs nelegalizuotas streikas, unijos kompanijos neįsijusios apie gresiantį streiką.

GAISRAS BIBLIOTEKOJE

Chicago vietojoje bibliotekoje 1731 Greenleaf Ave. kilo gaisras. Daugelis iš 30,000 esančių bibliotekoje knygų sunaikintos. 7 hidrantai prie bibliotekos buvo užšalę. Vienas ugniagesys, besiginčydamas gaisrą, buvo sužeistas.

Komunistų pavojus plinta

G. F. Kennan, buv. JAV Valsybės Departamento politikos planuotojas kalbėjo North-western universiteto sukaustuvių šventėje. Jis pareiškė, jog prieš JAV iškyla komunistų sausumos pajėgų grėsmė. Komunizmas: “Moderninis kapitalizmas yra tikroji mūsų problema, ir jis turi būti išgyvendintas arba jis sunaikins mūsų demokratiją”.

Ši grėsmė tesanti galima nuveikti kolektyvinėmis pastangomis, disciplinuota amerikiečių jėga.

Kennan, kuris jau metai kaip išėjo iš Valst. Departamento, buvo pagarsėjęs savo projektais santykiuose su Sovietų Sąjunga, straipsnius pasirašydamas “Mr. X”.

SKAITYKIT IR KITUS RAGINKITE SKAITYTI “NAUJIENAS”

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių
STENOGRAPHERS

Typists
Beginners or Experienced
Opportunity for a Permanent position with expanding loop mortgage concern.
Many employee benefits.
5 day week
Heart of Loop location.
Call MISS GORSKI
DEARBORN 2-4655

WORK CLOSE TO HOME
Secretary-Stenographer

NCR 3000 OPERATOR
WOULD BE WILLING TO TRAIN

MERCURY MANUFACTURING COMPANY
4044 So. Halsted Street
5 days, 37½ hour week.
Moderate size attractive office, good transportation, excellent wages, apply in person or phone for interview
CALL MR. ANDERSON
Yards 7-2515.

Typists — Clerks
40 hour week. Paid vacation. Insurance. Sick leave. Work and relax to music by Muzak. Good future for ambitious and intelligent girls.

SALARY OPEN.
BOOM ELECTRIC CO.
1227 W. Washington St.
Taylor 9-1122.

SWITCHBOARD OPERATOR
Experienced girl to operate Key Switchboard. Also some light typing. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. 5 day week. Apply: 501 W. 41st Street, Phone Miss Baird
Livingston 8-8686.

Typist
Would like capable and reliable girl to handle accounts receivable Dept. Some typing and light filing. Permanent position. 5 day week. 501 W. 41st STREET
Livingston 8-8686. Phone Miss Baird.

Typist
And key switchboard operator, preferably with Auto Agency experience; permanent, good salary, 5½ day week. See Mr. Warner.
FLAPAN MOTORS
3939 Ogden Ave.

SECRETARY
Excellent opportunity for reliable, ambitious girl. Must be able to take shorthand. Permanent position. Good salary. 40 hours. 5-day week. Michigan-Av. office.
For appointment Phone: SUPERIOR 7-8559.

REIKIA CLERK — TYPIST
Turi būti akuratiška
Malonios, nuolatinio darbo, sąlygos. Darbininkų pašalpa. Kreipitis pirmadienį į personell office.
WESLEY MEMORIAL HOSPITAL
250 E. SUPERIOR.

STENOGRAPHER
Excellent opportunity for capable and reliable girl with switchboard experience. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. For appointment phone: WALBROOK 5-8390.

SECRETARY-TYPIST
Excellent opportunity for experienced reliable woman. Permanent position, good salary; pleasant working conditions.
Apply at
STAINLESS SALES CORP.
2424 So. Kostner
For appointment phone: CRAWFORD 7-0731.

SUIVAMŲ MAŠINŲ OPERATORIŲ
Patyrusių prie elektra suivamų mašinų.
Pastovus darbas.
S. KARPEN & BROS.
636 W. CERMAK RD.

BENDRAM OFISO DARBUI
Reikia mokėti dirbti mašinėlė.
5 dienų savaitė.
Geras pradžioje mokestis.
VICTORY 2-6637.

COMPTOMETER OPERATOR
Excellent opportunity for reliable, ambitious girl, for figuring invoices. Will train qualified beginner. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. 5 day week. Employee benefits. PRATT & LAMBERT, 320 W. 26th St. VI 2-1800.

HELP WANTED—FEMALE
Reikia Darbininkių
TYPIST
Wonderful opportunity for young girl for general office work. Will consider beginner. Permanent position, good salary; pleasant working conditions. Apply at:
HAUTAU and OTTO
4420 W. Harrison.

TYPIST
Young girl for general office work in modern printing plant. Must know how to type; 40 hour week; excellent opportunity for advancement. A. M. STEIGER WALD CO., 910 W. Van Buren St.

GERAS ATLYGINIMAS, GEROS DARBO VANDANOS, PROGOS
Reikia patyrusių moterų prie suvamu mašinų darbo.
SEAMAN BAG CO.
2512 So. Damen Avenue.
VIRGINIA 7-6633

PERSONAL Asmenų Ieško
IESKO DRAUGO
Pusamžė našlė paieško apsiavedimui draugo. Pageidaujama, kad būtų blaivus, švarus, tik ne plikdalgvis. Apie savybes paaiškinti per laiška. Rašykite: Box 3267, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Ill.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos
GAS STATION—SHELL
Good gallonage. Fully equipped. Reasonable rent. Good lease. Excellent opportunity for good mechanic. My loss your gain. Called into service. Must sacrifice for immediate sale. 1400 W. 74th St. Stewart 3-9450 or ABERDEEN 4-9421.

TAVERNA, restoranas, pilnai įrengta su arba be 2 aukštų mūrinio namo. Reikia pamatyti, kad įvertinti. Frank J. Weber, 6729 S. Halsted St.

GROSERNE, saldainiai. 3 kambariai. Garu šildomas. 325 E. 75th St.

GROSERNE. Seniai išvystyta. 4-ri kambariai. Garu šildomas. Bargas. 1847 W. Marquette.

GROSERNE. Daro virš \$700 per savaitę. Kambariai. Garu šildomas. Prieinama kaina. 6522 S. Ashland Avenue.

FURNISHED ROOMS—TO RENT Gyvenimui Kambariai
RENDON 2 furnished miegamieji kambariai. Virtuvės privilegijos. Vedusiai porai arba 2 merginoms.
2316 West 69th St.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, žemė — PARDAVIMUI
PAAUKOS už \$8,200 6 kambarių katedžių, furnas šildomas, 2 karų garažas. Labai gerame stovy. Tuoj galima įeiti. 6346 So. Morgan St. WALBROOK 5-4991.

PARDAVIMUI namas ir taverna su 6 kambariais viršų, 2 karų garažas. Savininkas apleidžia Chicago. Parduoti už geriausia paskaitą.
7251 S. ASHLAND AVE.

FINANCE AND LOANS Finansai ir Paskolos
PARDAVIMUI
PIRMAS MORGICIUS
\$7,000 ant 5 kamb. mūrinio namo Ciceroj. Karštu oru šild. Uždaryti porčiai, venetian blinds, “storms and screens”, insuliuotas stogas, 2 karų gar. Namas parduotas už \$13,500. Pirkėjas gaus Mortgage Title Guarantee Policy išduota per Chicago Title and Trust Co. John O. Sykora, Realtor, 2411 S. 52nd Ave. Cicero. Bishop 2-1613 ar Townhall 3-2453.

PARDAVIMUI
PIRMAS MORGICIUS
\$7,000 ant 7 kamb. rezidencijos. Kaurai. Tile maudynė. Karštu oru alvyva šild. Lotas 32x180. Venetian blinds. 2 karų gar. Iš priekio ir iš kiemo porčiai. Rezidencija parduota už \$14,000. Pirkėjas gaus Mortgage Title Guarantee Policy išduota per Chicago Title and Trust Co. John O. Sykora, Realtor, 2411 S. 52nd Ave. Cicero. Tel. Bishop 2-1613 ar Townhall 3-2453.

BUILDING CONTRACTORS Namų Statytojai—Taisytojai
JOHN G. MEZLAISKIS
GENERALINIS KONTRAKTORUS IR NAMŲ STATYTOJAS
Statom namus ant savo lotų arba ant jūsų lotų. Perkam lotus. Reikale kreipkitės, gausite teisingą patarnavimą už prieinamą kainą.
8649 SO. MOZART STREET
Tel. GRovehill 6-6588

MISCELLANEOUS Įvairūs
Mes taisome visokias
SUIVAMAS MASINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikių pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
4222½ Archer Avenue
Tel.: FRontier 4-6847.